

MATURSKI ISPIT

TEHNIČAR DIZAJNA ODJEĆE

Priručnik o polaganju stručne mature

Za obrazovni profil TEHNIČAR DIZAJNA ODJEĆE

Sadržaj:

UVOD	Error! Bookmark not defined.
KONCEPT ISPITA ZA Maturu	Error! Bookmark not defined.
I PROGRAM MATURSKOG ISPITA.....	3
Cilj.....	Error! Bookmark not defined.
Struktura.....	Error! Bookmark not defined.
Procjena profesionalnih kompetencija	3
Preduslovi za postavljanje i uslove ponašanja	Error! Bookmark not defined.
Organizacija	Error! Bookmark not defined.
Evidentiranje uspjeha i izvještavanje	Error! Bookmark not defined.
Diploma i uvjerenje	8
II SPITI U OKVIRU MATURSKOG ISPITA	9
1. Ispit iz maternjeg jezika i književnosti.....	9
2. Ispit za provjeru profesionalno-teorijskog znanja	9
3. Maturalski praktični rad	10
Dodatak 1. Kvalifikacijski standard tehničar za dizajniranje odjeće.....	13
Dodatak 2. Zbirka teorijskih zadataka	82
Dodatak 3. Dodaci	102

UVOD

Modernizacija društva i fokus na ekonomskom i tehnološkom razvoju podrazumijevaju inovaciju kako općih, tako i specifičnih ciljeva strukovnog obrazovanja. U tom smislu, stručno obrazovanje u Srbiji, prije svega, mora biti usmjereno ka sticanju profesionalnih kompetencija i postizanju općih obrazovnih ishoda, neophodnih za uspješan rad, dalje učenje i postizanje veće fleksibilnosti u prevazilaženju promjenljivih zahtjeva svijeta rada i društva u cjelini kao i veću radnu snagu.

U cilju poboljšanja kvaliteta, uključivanja zainteresovanih strana i socijalnih partnera, obezbeđivanja efikasnog prijenosa znanja i sticanja vještina od strane svih učesnika u obrazovnom procesu uz puno uvažavanje etničkih, kulturnih i jezičkih razlika, Ministarstvo prosvjete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije započelo je pripreme za reorganizaciju i reformu sistema stručnog obrazovanja, usvajanjem Strategije razvoja stručnog obrazovanja u Srbiji¹ koju je Vlada Republike Srbije usvojila u decembru 2006. godine, akcionog plana² za njenu primjenu, usvojenog u martu 2009. godine i Strategije razvoja obrazovanja u Srbiji do 2020³, usvojenog u novembru 2012. godine.

Na tim osnovama, nakon faze realizacije i evaluacije eksperimenta, u oblasti *Tekstila i kožnih predmeta* školske 2015/16. godine uveden je novi nastavni plan i program⁴: **modelar odjeće**. Ovaj program razvijen je na osnovu **kvalifikacionih standarda**. Primjena standardizacije u sistemu stručnog obrazovanja podrazumijeva uvođenje⁵, koja omogućava provjeru sticanja stručnih kompetencija propisanih standardom kvalifikacija.

Prva generacija učenika sa obrazovnim profilom tehničar dizajna odjeće završava školovanje polaganjem školske mature 2018/19. godine.

Program mature pripremljen je uz konsultacije sa zahtjevima socijalnih partnera - Unije poslodavaca, Privredne komore Srbije, relevantnih poslovnih udruženja i uz aktivno učešće nastavnika srednjih stručnih škola u kojima se obrazovni program sprovodi. Ovaj program nastao je na osnovu sveobuhvatnog istraživanja različitih međunarodnih koncepata mature u stručnom obrazovanju, uzimajući u obzir postojeća iskustva i uslove u ovoj oblasti u Republici Srbiji.

Priručnik za polaganje mature pred Vama je javni dokument namijenjen učenicima i nastavnicima srednjih stručnih škola u kojima se provodi nastavni program tehničara dizajna odjeće, socijalnim partnerima i svim ostalim institucijama i pojedincima zainteresiranim za ovo područje..

Budući da uspješno provođenje mature pretpostavlja pripremu svih polaznika i primjenu propisanih postupaka, upute u ovom priručniku važne su kako bi se osiguralo da se ispit izvodi na isti način u svakoj školi i da ga svi učenici polažu pod jednakim uvjetima.

Ovaj dokument će se poboljšati i proširiti u narednom periodu u skladu sa zahtjevima i potrebama sistema kvalifikacija, škola i socijalnih partnera.

¹"Službeni list RS" br. 1/2007

² "Službeni list RS" br. 21/2009

³"Službeni list RS" br. 107/2012

⁴ "Službeni list RS - Prosvetni glasnik" br. 7/2015

⁵ Zakon o srednjem obrazovanju i odgoju "Službeni list RS br. 55/2013

MATURSKI KONCEPT ISPITA

Maturski ispit jedan je od elemenata sistema za osiguravanje kvaliteta stručnog obrazovanja. Polaganjem mature u srednjem stručnom obrazovanju pojedinac stječe kvalifikaciju potrebnu za sudjelovanje na tržištu rada.

Maturskim ispitom se provjerava da li je učenik nakon uspješno završenog

četvorogodišnjeg obrazovanja stekao standard kvalifikacije propisanih znanja, vještina, stavova i sposobnosti, tj. profesionalne kompetencije za zanimanje za koje se školovao u okviru obrazovnog profila. Maturski ispit sastoji se od tri nezavisna ispita:

- ispit iz srpskog jezika i književnosti, odnosno jezika i književnosti na kojem se učenik školovao (u daljem tekstu: maternji jezik);
- ispit za provjeru stručno-teorijskog znanja;
- diplomski praktični rad.

Pored diplome, svaki pojedinac stječe takav ispit i stječe tzv. Dodatak diplomi - Potvrda o položenim ispitima u okviru savladanog programa za obrazovni profil koji poslodavcima na transparentan način predstavlja stječene kompetencije i dostignuća učenika.

Koncept morskog ispita zasnovan je na sljedećim **principima**:

- standardizacija kvaliteta mature na nacionalnom nivou,
- poboljšanje kvaliteta procesa ocjenjivanja.

Objedinjavanje kvaliteta mature na nacionalnom nivou podrazumijeva provođenje ispita u skladu sa istim zahtjevima i pod istim uvjetima u svim školama. Uvođenje mehanizama osiguranja kvaliteta definisanih kroz standardizirane postupke i upute za primjenu važan su aspekt provođenja ispita kvaliteta. Na ovaj način doprinosi ujednačavanju kvaliteta obrazovanja na nacionalnom nivou za svaki obrazovni profil.

Poboljšanje kvaliteta procesa ocjenjivanja postiže se primjenom metodologije procjene **zasnovane na kompetencijama**⁶, kao valjan i objektivian pristup ocjenjivanju kompetencija. Razvoj objektivnih kriterija ocjenjivanja i odgovarajućih metoda i instrumenata omogućen je uspostavljanjem sistema standarda kvalifikacija. U skladu s tim, procjena zasnovana na kompetencijama temelji se na operacionalizaciji radnih zadataka koji proizlaze iz stvarnih zahtjeva posla ili radnog procesa.

Kvalitet ocjenjivanja, posebno u domenu pouzdanosti i objektivnosti, postiže se uvođenjem djelimične eksterne ocjene. Predstavnici poslodavaca, stručnjaci iz određene oblasti, obučeni su i učestvuju kao eksterni članovi komisija u ocjenjivanju na maturi.

Rezultati mature se koriste u procesu **samovrednovanja** kvaliteta školskog rada, ali i u **vrednovanju** obrazovnog procesa u datom obrazovnom profilu, na nacionalnom nivou. Oni su istovremeno smjernica za poboljšanje obrazovnog procesa na oba nivoa.

Za svaki obrazovni profil priprema se **Priručnik o polaganju mature** (u daljem tekstu: Priručnik), koji detaljno opisuje način pripreme, organizacije i provođenja ispita. Sastav Priručnika uključuje: Standard kvalifikacije tehničara dizajnera odjeće, zbirku teorijskih zadataka na maturi, spisak radnih zadataka, radne zadatke i obrazaca za ocjenu radnih zadataka.

⁶Za potrebe primjene koncepta ocjenjivanja na osnovu kompetencija u stručnom obrazovanju, a posebno na polju ispita, razvijen je priručnik "Procjena zasnovan na kompetencijama u stručnom obrazovanju", koji opisuje karakteristike koncepta, njegove prednosti u odnosu na druge pristupe ocjenjivanju, odgovarajuće metode, kao i standardizovani metodološki put za razvoj kriterijuma za procenu kompetencije za određenu kvalifikaciju (www.zuov.gov.rs)

Priručnike u saradnji sa timovima nastavnika svakog profila priprema Zavod za unapređivanje obrazovanja i odgoja - Centar za stručno obrazovanje i obrazovanje odraslih (u daljem tekstu: Centar).

I PROGRAM MATURSKOG ISPITA

CILJ

Maturalskim ispitom se provjerava da li je učenik nakon uspješno završenog obrazovanja za obrazovni profil tehničar dizajna odjeće stekao stručne kompetencije propisane Standardom kvalifikacije tehničar dizajnera odjeće¹.

STRUKTURA

Maturalski ispit sastoji se od tri nezavisna ispita:

- ispit iz maternjeg jezika i književnosti;
- ispit za provjeru stručno-teorijskog znanja;
- diplomski praktični rad

OCJENJIVANJE PROFESIONALNIH NADLEŽNOSTI

U okviru mature provjerava se stjecanje **profesionalnih kompetencija**. Procjena profesionalnih kompetencija vrši se kombinacijom metoda: provjerom stručno-teorijskog znanja i simulacijama izvođenjem praktičnih radnih zadataka. Provjera znanja temelji se na ishodima strukovnog obrazovanja (ishodi znanja), dok se radni zadaci formiraju prvenstveno na osnovu jedinica kompetencija i omogućavaju provjeru sposobnosti učenika da primijene znanje, pokažu vještine i profesionalne stavove u kontekstu rada. Na taj način je moguće izmjeriti znanje, vještine, stavove i sposobnosti koji odgovaraju Standardu kvalifikacije **tehničara dizajnera odjeće**.

Kriterijumi za ocjenjivanje profesionalnih kompetencija razvijeni su na osnovu jedinica kompetencija i čine *Okvir za ocjenu kompetencija za kvalifikaciju tehničara dizajnera odjeće (u daljnjem tekstu: Okvir)*. Okvir sadrži kriterijume evaluacije, dane u dvije kategorije: aspekti i indikatori evaluacije. Instrumenti za ocjenjivanje profesionalnih kompetencija - obrasci koji se koriste na maturi formiraju se i usklađuju sa Okvirom.

¹Standard kvalifikacije tehničara dizajnera odjeće dat je u Prilogu 1. ovog priručnika

Okvir za procjenu kompetencija za kvalifikaciju tehničara dizajnera odjeće¹**Kompetencija A: Izrada idejnog rješenja odjevnog predmeta**

Elementi vrdnovanja Aspekti	Očekivani rezultati (pokazatelji)				
	1	2	3	4	5
Priprema i održavanje radnih mjesta	Pripremljeni umetnički materijal za rad	Provedene mjere lične zaštite na radu	Odložite otpad na odgovarajuće mjesto		
Dizajniranje idejnog rješenja	Idejno rješenje odjevnog predmeta odgovara datoj sezoni	Idejno rješenje je kreativno	Volumen odjevni predmet predstavljen kombiniranim umjetničkim tehnikama i materijalima	Boja odjevnog predmeta prikazana je odgovarajućim likovnim tehnikama i materijalima	Tekstura tekstilnog materijala prikazana je odgovarajućim likovnim tehnikama i materijalima
Crtanje tehničkog modela crteža	Nacrtana projekcija prednjeg dijela odjeće	Nacrtana projekcija zadnjeg dijela odjeće	Nacrtana bočna projekcija odjevnog predmeta		

⁸Za potrebe realizacije mature i ocjene kompetentnosti učenika kroz odgovarajuće radne zadatke izvršeno je objedinjavanje kompetencija iz Kvalifikacionog standarda m i definirani odgovarajući aspekti i pokazatelji

Kompetencija B: Izrada prototipa odjeće / detalja				
Elementi vrednovanja Aspekti	Očekivani rezultati (pokazatelji)			
	1	2	3	4
Priprema i održavanje radnog mjesta	Pripremljeni dodaci za pripremu konstrukcije	Pripremljeni dodaci za izradu odjeće / detalja	Provedene mjere lične zaštite na radu	Otpad se odlaže na odgovarajuće mjesto
Priprema konstrukcije	Opisani tehnički crtež odjevnog predmeta	Modelirana osnovna konstrukcija prema tehničkom crtežu (razmjera 1: 5)	Tablični prikaz naziva i broj reznih dijelova	
Krojenje prototipova / detalja na osnovu predložaka	Postavljeni predlošci u smjeru osnovnog materijala	Izvučeni rezni dijelovi	Označeni rezovi	Izrezani dijelovi po iscrtanim linijama
Šivanje zadanog odjevnog predmeta	Pisani redoslijed šivanja	Ušiveni detalj zadatih dimenzija	Urađena dorada	

PREDUSLOVI ZA POLAGANJE I USLOVI SPROVOĐENJA

Učenik može polagati maturu u skladu sa Zakonom.

Preduslovi za polaganje ispita i uslovi za provođenje mature dati su u sljedećoj tabeli.

Učenik:
• vezana kosa • ravne cipele (bez potpetica i platformi) • bez dugih noktiju • bez velikog nakita • bez širokih rukava • bez mobilnog telefona • potreban likovni pribor: Za provjeru kompetentnosti A: • umetnički dodaci za rad: • grafitne olovke • gumica • šiljalo • različite vrste četkica • tempera * • akvarel boje * • drvene bojice u akvarelu * • flomasteri * • mastilo i pero * • lenjiri * U odnosu na zadatak, studenti biraju likovne tehnike i donose potreban materijal - vrste boja za rad. Za provjeru kompetentnosti B: • grafitna olovka, gumica, ravnala, krivulje, vaga, papir za crtanje, ljepilo za papir • makaze, kreda, centimetar
Škola:
Za pripremu i provedbu mature potrebno je da škola u dogovoru sa socijalnim partnerima osigura potrebne uslove: • vrijeme; • prostor za realizaciju ispita; • modna figura otisnuta na odgovarajućem papiru, format A3 (prijedlog - otisak na akvarelnom papiru) u prilogu; • tablica za crtanje tehničkog crteža štampana na standardnih 80g. papir, format A4, u prilogu; • dva uzorka tekstilnih materijala prilagođena sezoni zadatka; • na papiru A4 odštampana osnovna konstrukcija za zadatak; • šablone detalja odjeće; • tkanina za izradu detalja odjeće • mašine i uređaji • alati • Snimite obrasce za svakog učenika • opisi poslova i prilozi za svakog studenta i člana ispitnog odbora • obrasci za vrednovanje radnih zadataka • članovi komisija obučeni za ocjenjivanje na osnovu kompetencija

Učenici koji ne ispunjavaju propisane uslove ne mogu polagati maturu.
Korištenje mobilnih telefona nije dozvoljeno tokom mature.

ORGANIZACIJA

Organizacija mature vrši se u skladu sa *Pravilnikom o programu mature za obrazovni profil tehničar dizajna odjeće*. Matura se u školama organizuje u tri ispitna roka, koji se realizuju u junu, avgustu i januaru.

Škola pravovremeno planira i priprema ljudske i tehničke resurse za realizaciju ispita i priprema raspored polaganja svih ispita na maturi.

Za svaku školsku godinu direktor, na prijedlog Nastavničkog vijeća, formira ispitni odbor. Ispitni odbor čine članovi svih ispitnih komisija, a predsjednik ispitnog odbora po pravilu je direktor škole.

Direktor škole imenuje po **dva mentora** za svakog učenika. Mentor je nastavnik stručnih predmeta (za dizajn i tekstil) i koji je učenika obučavao tokom školovanja. Pomažu studentu u pripremama za polaganje testa za provjeru stručno-teorijskog znanja i diplomski praktični rad. U roku od tri sedmice planirane nastavnim planom i programom za pripremu i polaganje mature, škola organizira savjetovanja, informira kandidate o kriterijima ocjenjivanja i osigurava uvjete (vrijeme, prostor, oprema) za pripremu učenika za sve zadatke predviđene maturskim ispitom.

Tokom pripremnog perioda, škola organizuje obuku članova komisija za ocjenjivanje na maturi uz podršku stručnih saradnika škole.

Maturski ispit se izvodi u školi i prostorijama u kojima postoje poslovi i uslovi za realizaciju maturskog praktičnog rada..

Maturski ispit za učenika može trajati najviše četiri dana. Istog dana student može polagati samo jedan dio mature.

Za svaki dio mature, direktor škole imenuje stručno ispitno povjerenstvo, koje se sastoji od najmanje tri člana i tri zamjenika. U cilju efikasnije realizacije mature, ako za to postoje propisani kadrovski i materijalni uslovi, u školi se može formirati nekoliko ispitnih komisija koje mogu istovremeno i samostalno vršiti ocjenjivanje.

EVIDENTIRANJE USPJEHA I IZVJEŠTAVANJE

Učenik koji ispunjava opći uslov za polaganje mature dužan je podnijeti pisanu prijavu za polaganje škole i prateću dokumentaciju u skladu sa zakonom. Rok za prijavu ispita određuje škola. Tokom maturskog ispita za svakog učenika pojedinačno vodi se evidencija polaganja maturskog ispita. Uz zapisnik se prilažu:

- pisani sastav iz maternjeg jezika;
- ocenjeni test sa ispita za proveru stručno-teorijskog znanja;
- Obrasci za ocjenjivanje svakog pojedinačnog radnog zadatka svih članova komisije

Nakon realizacije pojedinačnog ispita u sklopu mature, komisija utvrđuje i bilježi uspjeh učenika u Zapisnik o polaganju mature, a ti se rezultati, kao neslužbeni, objavljuju na školskoj oglasnoj ploči.

Na osnovu rezultata svih pojedinačnih ispita, Ispitni odbor utvrđuje opći uspjeh učenika na maturi. Nakon sjednice ispitnog odbora na kojoj se raspravlja o uspjehu učenika na maturi, na školskoj oglasnoj ploči objavljuju se službeni rezultati učenika na maturi..

Opći uspjeh na maturi izražava se jednom ocjenom kao aritmetička vrijednost ocjena postignutih na pojedinačnim ispitima u okviru mature.

Učenik je položio maturu ako je dobio pozitivnu ocjenu sa svih pojedinačnih ispita u okviru mature.

Učenik koji je na jednom ili dva pojedinačna ispita dobio nedovoljnu ocjenu kao dio mature upućen je na polaganje popravnih ili popravnih ispita u okviru mature.

U roku od 24 sata od objavljivanja službenih rezultata, učenik ima pravo podnijeti žalbu direktoru škole na ocjenu stečenu na maturi.

Nakon realizacije ispita, a na zahtjev Centra, škola je dužna rezultate ispita dostaviti Centru, radi praćenja i analize mature. U tu svrhu Centar pravovremeno prosljeđuje školi odgovarajuće obrasce i instrumente praćenja.

DIPLOMA I UVJERENJE

Učeniku koji je položio maturu izdaje se *Diploma o srednjem obrazovanju za obrazovni profil tehničar dizajna odjeće*.

Zajedno s diplomom, škola izdaje *Uvjerenje o položenom ispitu studentu u okviru savladanog programa za obrazovni profil tehničar dizajna odjeće*.

II ISPITI U OKVIRU MATURSKOG ISPITA

1. ISPIT IZ MATERNJG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

Cilj ispita je provjera jezičke pismenosti, poznavanja književnosti kao i opće kulture.

STRUKTURA ISPITA

Ispit iz maternjeg jezika polaže se pismeno.

Na ispitu student obrađuje jednu od četiri ponuđene teme. Ove teme utvrđuje Ispitno vijeće škole, na prijedlog stručnog vijeća nastavnika maternjeg jezika. Od četiri teme koje se nude učencima, dvije su iz književnosti, a dvije su slobodne.

OCJENJIVANJE

Ocjenu pismenog rada utvrđuje ispitna komisija na osnovu pojedinačnih ocjena svakog člana ispitne komisije.

Ispitnu komisiju za maternji jezik čine tri nastavnika maternjeg jezika, od kojih je jedan imenovan za predsjednika komisije. Sva tri pisana sastava pregledavaju sva tri člana komisije i donosi se jedinstvena ocjena.

ORGANIZACIJA ISPITA

Pismeni ispit iz maternjeg jezika traje tri sata.

- Tokom ispita samo jedan učenik sjedi u svakoj školskoj klupi.
- Nastavnik koji nije član Stručnog vijeća nastavnika maternjeg jezika dežura u učionici tokom procesa pisanja.
- Dežurni nastavnik upisuje imena odabranih tema na školskoj ploči od tog trenutka računa se trajanje ispita.
- Dežurni nastavnik sakuplja sve učeničke radove i predaje ih predsjedniku ispitne komisije za maternji jezik.
- Nakon evidentiranja i izvođenja jedinstvenih ocjena za svakog učenika, predsjednik ispitne komisije sumira rezultate i preda potpisani zapisnik i studentske radove predsjedniku ispitnog odbora.

2. ISPIT ZA PROVJERU PROFESIONALNO-TEORIJSKOG ZNANJA

Cilj ovog dijela mature je provjera realizacije očekivanih ishoda znanja za obrazovni profil **tehničar dizajna odjeće**, odnosno stručno-teorijskog znanja potrebnog za obavljanje poslova i zadataka za koje se učenik osposobljava tokom školovanja.

STRUKTURA ISPITA

U nastavnom programu za obrazovni profil **tehničar dizajna odjeće** stječu se stručna znanja potrebna za obavljanje zadataka i zadaća tehničara dizajna odjeće u okviru predmeta **tekstilni materijali, tehnologija odjeće i dizajn odjeće**.

Provjera ostvarenja očekivanih ishoda znanja, odnosno stručno-teorijskog znanja vrši se završnim ispitivanjem. Test sadrži maksimalno 50 zadataka, a osmišljen je tako da obuhvati sve nivoe znanja i sav sadržaj koji se ocjenjuje temeljnim i ključnim za obavljanje poslova i zadataka u datoj profesiji, kao i za kontinuirano obrazovanje u matičnoj oblasti.

Test i ključ za ocjenu testa priprema Centar na osnovu Zbirke teorijskih zadataka za maturu (Prilog 2)

i dostavlja ih školama. Kombinacija zadataka za maturski test, uzimajući u obzir kriterij kognitivne složenosti, formira se iz: poznatih zadataka iz Zbirke teorijskih zadataka za maturu (75 bodova) i djelimično poznatih zadataka nastalih djelimičnom modifikacijom zadataka iz Zbirke teorijskih zadataka za maturski ispit (25 bodova). Zbirku su, uz koordinaciju Centra, pripremili nastavnici škola u kojima se realizuje obrazovni program za **tehničare dizajna odjeće**.

OCJENJIVANJE

Testove pregledava komisija koju čine nastavnici stručnih predmeta i prema ključu dostavljenom iz Centra. Svako testiranje neovisno pregledavaju svi članovi komisije, što dokazuju njihovi potpisi na testu.

Ukupan broj bodova na testu koji student može postići je **100** i jednak je zbiru bodova koje je učenik postigao tačnim odgovorima na postavljene zadatke. Na testu nema negativnih bodova. Uspjeh testa izražava se numerički, gdje se broj bodova prevodi u uspjeh, na osnovu skale za prevođenje bodova u uspjeh, danu u sljedećoj tabeli.

Ukupan broj boova postignut na testu	Uspjeh
до 50	nedovoljan (1)
50,5 – 63	dovoljan(2)
63,5 – 75	dobar (3)
75,5 – 87	Vrlo dobar (4)
87,5 - 100	odličan(5)

Komisija utvrđenu numeričku ocjenu upisuje na propisano mjesto na ispitnom obrascu i u Zapisnik o maturi.

ORGANIZACIJA ISPITA

- Testiranje u okviru ispita za provjeru stručno-teorijskog znanja vrši se istovremeno u svim školama u kojima se realizuje matura za ovaj obrazovni profil. Datum testiranja zajednički određuju škole koje imaju kandidate u datom ispitnom roku i dostavljaju ih Centru najkasnije sedam dana prije realizacije.
- Nakon izbora članova komisije za ocjenu testa, škole bi trebale provesti kratku obuku članova komisije uz podršku stručnih saradnika škole.
- Centar, na osnovu utvrđene strukture, formira test i dostavlja ga u elektroničkom obliku školama u kojima se matura realizuje, dan prije određenog datuma za polaganje i ključ na dan testa.
- Osoba zadužena za tehničku pripremu testa u školi izvodi sve pripreme i umnožava test. Pripremljeni testovi pakuju se u kovertu koja se zatvara i čuva u školskoj kasi do početka ispita. Direktor škole odgovoran je za sigurnost testova.
- Na dan ispita, pola sata prije početka, dežurni nastavnici tokom testa uzimaju kovertu sa testovima za učenike i zapečaćuju je u učionici, ispred učenika.
- Test traje dva sata. Tokom testa svaki student sjedi sam u klupi i samostalno rješava test. U učionici, u kojoj se vrši testiranje, postoje dva dežurna nastavnika koji, prema Pravilniku o vrsti obrazovanja učitelja u stručnim školama, ne mogu predavati predmete / module obuhvaćene testom.
- Za rješavanje testa učenik treba koristiti hemijsku olovku (konačni odgovori i rezultati moraju biti napisani kemijskom olovkom).
- Na kraju testa, dežurni nastavnici predaju sve riješene i neiskorištene testove direktoru ili drugoj odgovornoj osobi. Ključ testa objavljen je na školskoj oglasnoj ploči.
- Predsjednik Komisije za pregled testa preuzima evidenciju o maturi, kao i kovertu s riješenim testovima, kao i kovertu s tri kopije ključa (za svakog člana) i Komisija pristupa pregledu testova. Nakon završetka pregleda, evidentiranje i potpisivanje Zapisnika o polaganju mature, formira se izvještaj o rezultatima učenika i postignutom uspjehu na ispitu za provjeru stručno-

teorijskog znanja i potpisani zapisnik i svi riješeni testovi dostavljaju predsjedniku ispitnog odbora.

- Neslužbeni rezultati testa objavljuju se na školskoj oglasnoj tabli najkasnije 24 sata nakon završetka testa.

3. MATURSKI ISPIT

Cilj morskog ISPITA je provjera profesionalnih kompetencija propisanih Kvalifikacionim standardom tehničara dizajna odjeće.

STRUKTURA ISPITA

Na morskom praktičnom radu učenik izvodi dva složena radna zadatka kojima se provjerava stjecanje svih propisanih stručnih kompetencija. Radni zadaci ostvaruju se kroz praktičan rad.

Za provjeru propisanih kompetencija utvrđuje se lista kombinacija radnih zadataka na osnovu Okvira za ocjenu kompetencija za kvalifikaciju tehničara dizajnera odjeće.

Spisak kombinacija radnih zadataka za provjeru kompetencija, radnih zadataka i instrumenata za ocjenjivanje radnih zadataka priprema Centar u saradnji sa nastavničkim timovima.

Popis zadataka i kombinacija dati su u Aneksu 3 ovog priručnika.

OCJENJIVANJE

Ocjenu stečenih stručnih kompetencija na morskom praktičnom radu daje **ispitna komisija**. Sastoji se od najmanje tri člana, koje imenuje direktor škole, u skladu sa propisanom strukturom:

- dva nastavnika stručnih predmeta za obrazovni profil tehničar dizajna odjeće, od kojih je jedan predsjednik komisije
 - dva predstavnika poslodavaca (dizajner i tekstil) - nadležni izvršilac zadatih poslova u oblasti tekstila i kože na predlog Unije poslodavaca Srbije u saradnji sa relevantnim poslovnim udruženjima, Privrednom komorom Srbije i Centrom

Prije ispita svaki član ispitne komisije dobio je obrasce za ocjenjivanje radnih zadataka u okviru odabrane kombinacije, a predsjednik komisije vodi odgovarajući dio Zapisnika o maturi.

Svaki član komisije pojedinačno ocjenjuje rad učenika koristeći odgovarajući obrazac za ocjenu radnog zadatka.¹⁰

Svaki radni zadatak može se ocijeniti s najviše 100 bodova. Svaki član ispitne komisije, ocjenjujući pojedinačno pokazatelje u svom obrascu za ocjenu radnog zadatka, određuje ukupan broj bodova koje je učenik postigao u okviru pojedinog zadatka.

¹⁰Saglasnost za članstvo predstavnika poslodavaca u komisiji, na predlog škola, daje Unija poslodavaca Srbije, odnosno Privredna komora Srbije u saradnji sa Zavodom za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja - Centar. Bazu podataka vanjskih članova ispitnih komisija vodi Centar. Unutar Dodatka 3 ovog priručnika nalaze se obrasci za vrednovanje radnih zadataka

Pojedinačni broj bodova (svakog člana komisije) upisuje se na odgovarajuće mjesto u Zapisnik o maturi i na osnovu toga komisija utvrđuje prosječni broj bodova za svaki radni zadatak..

Kada kandidat postigne u prosjeku 50 ili više bodova po radnom zadatku, smatra se da je pokazao kompetentnost.

Ako je prosječan broj bodova koje je kandidat postigao na pojedinačnom radnom zadatku manji od 50, smatra se da kandidat nije pokazao kompetentnost. U ovom slučaju, ocjena uspjeha u diplomskom praktičnom radu je nedovoljan (1).

Ukupan broj bodova predstavlja uspjeh. Skala uspjeha je petostepena i prikazana je u sljedećoj tablici.

UKUPAN ROJ BODOVA	USPJEH
0-99	nedovoljan (1)
100-125	dovoljan(2)
126-150	dobar(3)
151-175	Vrlo dobar (4)
176-200	Odli;an (5)

ORGANIZACJA ISPITA

Maturski ispit se realizuje u školskim učionicama ili prostorima u kojima postoje poslovi i uvjeti za koje se učenik školovao tokom školovanja.

- Stručno vijeće nastavnika stručnih predmeta škole odabire radne zadatke na osnovu liste zadataka iz ovog Priručnika i formira školsku listu koja će se koristiti u tom ispitnom roku. Broj kombinacija mora biti najmanje 10% veći od broja učenika koji polažu maturu u jednom razredu.
- Nakon formiranja ispitnog odbora, direktor određuje članove komisija za ocjenu diplomskog praktičnog rada i njihove zamjenike. Prijedlog imena vanjskih članova komisije dostavlja se Centru na vrijeme radi dobijanja saglasnosti.
- Nakon izbora članova komisije za evaluaciju, škola treba da obuča članove komisije uz podršku stručnih saradnika škole. Svi članovi komisije trebaju biti upoznati sa dokumentom Uputstva za ocjenjivače i u skladu s tim usvojiti tok pripreme i izvršenja radnih zadataka, kao i primjenjivati utvrđena načela i pravila ocjenjivanja.
- Osoba zadužena za tehničku podršku za realizaciju diplomskog praktičnog rada priprema:
 - neoznačene koverta sa četiri opisa zadataka za svaki zadatak (jedan će preuzeti učenik, a tri su namijenjena članovima komisije) i tri obrasca za ocjenu, s prethodno ispisanim podacima o školi, šifrom i nazivom zadatka, za članove komisije;
- Neposredno prije ispita učenik izvlači kombinaciju radnih zadataka, bez prava zamjene. Dodjeljuju mu se opisi oba radna zadatka, a učenik redoslijed zadataka određuje na licu mjesta u skladu s organizacijom rada. Članovi komisije preuzimaju opise zadataka i liste za ocjenjivanje i u zaglavlje unose ime učenik
- Svaki učenik ima jednake uslove da započne sa izvršavanjem radnog zadatka
- Komisija prati rad svakog učenika tokom provođenja praktičnog rada.
- Najkasnije u roku od 24 sata nakon završetka praktičnog diplomskog rada, rezultati tog dijela ispita sumirani su i objavljeni, kao nezvanični, na školskoj oglasnoj tabli. Potpisani zapisnik sa priloženom dokumentacijom proslijeđuje se predsjedniku ispitnog odbora. priloženom dokumentacijom proslijeđuje se predsjedniku ispitnog odbora.

DODATAK 1. Standardna kvalifikacija tehničara dizajnera odjeće

1. **Kvalifikacijski naziv:** tehničar dizajna odjeće
2. **Sektor - područje rada:** Tekstil i koža
 1. Kvalifikacijski nivo: IV
2. **Svrha kvalifikacije:** izrada umjetničkih i tehničkih skica i kolekcija skica te poznavanje postupaka izrade odjeće i modnih detalja za jedinstvenu i industrijsku proizvodnju.
3. **Način sticanja kvalifikacije:**
Kvalifikacija se stječe nakon uspješno završenog procesa srednjeg stručnog obrazovanja.
4. **Trajanje:**
Program srednjeg stručnog obrazovanja za stjecanje kvalifikacija traje četiri godine.
5. **Način provjere:**
Postizanje ishoda programa srednjeg stručnog obrazovanja provjerava se na maturi koju provodi srednja škola.
6. **Osnova kvalifikacije:**
Kvalifikacija se zasniva na opisu posla, ciljevima strukovnog obrazovanja i rezultatima strukovnog obrazovanja.

8.1 Opis rada

7. Dužnosti - profesionalne kompetencije:

- . Izrada skica i kolekcija skica odjeće i modnih detalja za jedinstvenu i industrijsku proizvodnju
- . Izrada tehničkih skica i odabir materijala za odjeću i modne detalje za jedinstvenu i industrijsku proizvodnju
- Izrada prototipa odjevnog predmeta ili modnog detalja te praćenje i usmjeravanje realizacije kolekcije odjevnih predmeta ili modnih detalja

Dužnosti - profesionalne kompetencije	Zadaci - jedinice kompetencije
Izrada umjetničke skice i kolekcije skica odjeće i modnih detalja za jedinstvenu i industrijsku proizvodnju	- Inspiracija umjetničkim elementima, oblicima iz prirode i umjetnosti, modnim trendovima, stilizacijom i transpozicijom u idejna rješenja odjevnih predmeta i modnih detalja. - Crtanje idejnog rješenja - skice određenog odjevnog predmeta i modnih predmeta. - Crtanje idejnih rješenja kolekcije skica odjevnih predmeta i modnih detalja.
Izrada tehničkih skica i odabir materijala za odjeću i modne detalje za jedinstvenu i industrijsku proizvodnju	- Tehnički crtež - skice za odjeću i modne detalje. - Izbor tekstilnog materijala za izradu kolekcije odjeće i modnih detalja na osnovu idejnog rješenja ili razgovora s kupcem - Izbor pomoćnog materijala za proizvodnju odjeće i modnih detalja na osnovu idejnog rješenja ili razgovora s kupcem. - Izrada mape boja i vrsta tekstilnih materijala za odabrane kolekcije odjeće i modnih detalja prema modnim trendovima ili zahtjevima kupaca. - Presentacija idejnih rješenja kako bi se odabrali i definirali konačni krojevi odjeće i modni detalji

Dužnosti profesionalne kompetencije -	Zadaci - jedinice kompetencije
Izrada prototipa odjevnog predmeta ili modni detalji i praćenje i usmjeravanje realizacije kolekcije odjevnih predmeta ili modnih detalja	- krojenje tekstilnih materijala - Šivanje prototipa odjevnog predmeta ili modnog detalja (ručno i mašinski) - Dovršavanje (peglanje) odjevnog predmeta ili modnog detalja - Saradnja sa modelerom u fazi izrade kolekcije odjeće i modnih detalja jedinstvene i industrijske proizvodnje. - Praćenje stvaranja kolekcije odabranih odjevnih predmeta i modnih detalja.

8.1.1. Ekstremni uslovi pod kojima se obavljaju dužnosti: nema

8.1.2. Izloženost rizicima u obavljanju dužnosti: nema

8.2. Ciljevi strukovnog obrazovanja

Cilj profesionalnog obrazovanja za kvalifikaciju **TEHNIČAR DIZAJNA ODJEĆE** je osposobiti ljude za izradu uzoraka i probnih odjevnih predmeta. Nužnost i konstantno prilagođavanje promjenjivim zahtjevima tržišta rada, potreba za kontinuiranim obrazovanjem, profesionalnim razvojem, razvojem karijere, poboljšanjem zapošljivosti, usmjerava ljude koji će se obučavati za:

- primjenu teorijskog znanja u praktičnom kontekstu;
- primjena mera bezbednosti i zdravlja u procesu rada;
- primjena mera zaštite životne sredine u procesu rada;
- upotreba informacione tehnologije u prikupljanju, organizovanju i upotrebi informacija u radu i svakodnevnom životu;
- preuzimanje odgovornosti za vlastito kontinuirano učenje i napredovanje u radu i karijeri;
- prepoznavanje poslovnih prilika u radnom i širem društvenom okruženju.

8.3 Ishodi stručnog obrazovanja

Profesionalne kompetencije	Znanja	Vještine	Sposobnosti i stavovi
Po završetku programa obrazovanja, osoba će moći:			
izrada umjetničkih skica i kolekcija skica odjeće i modnih detalja za jedinstvenu i industrijsku proizvodnju	- poznaje različite likovne tehnike, materijale i postupke slikanja; - razumije važnost primjene različitih umjetničkih tehnika i materijala na polju dizajna odjeće; - poznaje umjetničke elemente i principe komponovanja; - poznaje porijeklo, razvoj i teoriju dizajna; - razlikuje	- primjenjuje razne likovne tehnike, materijale i slikarske postupke u oblasti crtanja i slikanja; - koristi razne likovne tehnike i materijale u oblasti dizajna odjeće; - crta tekstil i kostime različitih historijskih razdoblja, zbog mogućnosti primjene u dizajnu odjeće; - u dizajnu primjenjuje umjetničke elemente i	- pokazuje sposobnost za likovno izražavanje i komponovanje; - pokazuje sposobnost vizuelne percepcije - percepcije i vizuelne memorije; - pokazuje smisao za

	karakteristike tekstila i kostima različita historijska razdoblja; - razumije važnost dizajna odjeće u oblikovanju oblika odjeće - zna način oblikovanja i prenošenja umjetničkih principa komponovanja u dizajnu različitih oblika odjeće, - poznaje način izrade idejnih rješenja skica i kolekcija skica za odjeću ili modnih detalja za jedinstvenu i industrijsku proizvodnju; - razumije važnost praćenja modnih trendova u dizajnu odjeće i modnih detalja;	principe komponovanja odeće; - stilizira i transponuje likovne elemente i principe kompozicije, oblike iz prirode i primenjene umetnosti u dizajnu različitih oblika umjetnosti; - dizajnira idejna rješenja skica i kolekcija skica za odjeću i modne detalje za jedinstvenu i industrijsku proizvodnju; - prati i primjenjuje modne trendove u dizajniranju idejnih rješenja za skice i kolekcije skica odjeće i modnih detalja - izrađuje mape uzoraka boja vrsta;	kreativnost, logiku i kritiku razmišljanje; - pokazati razvijene estetske kriterije; - pokazuju pozitivan stav prema samostalnom i timskom radu; - savjesno, odgovorno, uredno i precizno izvršava povjerene zadatke; - efikasno planira i organizuje vrijeme; - pokazati pozitivan stav prema važnosti provedbenih propisa i važećih standarda u tekstilu; - pokazuje pozitivan stav prema funkcionalnosti i tehničkoj ispravnosti opreme i uređaja koji se koriste u izvođenju posla; - pokazuju ljubaznost, komunikaciju, fleksibilnost u odnosu na saradnike; - radi u timu;
izraditi tehničke skice i odabrati materijale za odjeću i modne detalje za jedinstvenu i industrijsku proizvodnju	- razumije mjesto i značaj konstrukcije i modeliranja u dizajnu odjeće i modnih detalja za jedinstvenu i industrijsku proizvodnju - poznaje način izrade tehničkih crteža odjevnih predmeta i modnih detalja za jedinstvenu i industrijsku proizvodnju; - poznaje načine prezentacije idejnih rješenja;	- crta tehničke crteže za odjeću i modne detalje, za različite svrhe i metode izrade; - primjenjuje pravila konstrukcije i modeliranja u dizajniranju idejnih rješenja skica i kolekcija skica odjeće i modnih detalja - odabire tekstilne materijale za izradu konfekcije i modne detalje, na osnovu idejnog rješenja - odabire tekstilne materijale za odabrane kolekcije odjeće prema modnim trendovima ili zahtjevima kupaca; - predstavlja idejna rješenja skica i kolekciju skica odjevnih predmeta i modnih detalja , kako bi	

		se izabrala i definirala konačna rješenja	- biti orijentiran na klijenta; - rješava probleme i prilagođava se promjenama u radu; - pokazuje inicijativu i preduzetništvo u radu; - pokazuje samokritičnost i objektivnost u izvođenju posla; - pokazuje kreativnost i inovativnost u obavljanju posla; - pokazuje pozitivan stav prema profesionalno-etičkim normama i profesionalno-etičkim normama i vrijednostima
kreira odjevni predmet ili modni detalj te prati i usmjerava realizaciju kolekcije odjevnih predmeta ili modnih detalja	- razlikuje vrste tekstilnih vlakana, njihova svojstva i primenu u dizajnu i proizvodnji tekstilnih materijala - razlikuje vrste tekstilnih materijala, njihove osnovne karakteristike i način primjene u dizajnu i proizvodnji odjeće i modnih detalja - poznaje ponašanje tekstilnih materijala tokom eksploatacije - zna mogućnosti slaganja određenih tekstilnih materijala - poznaje načine održavanja tekstilnih materijala - poznaje vrste, karakteristike i način primjene pomoćnih materijala (podstava, ljepljivo platno, patentni zatvarači, dugmad, dugmad, paspuliranje traka itd.) - zna način slaganja i ponašanje pomoćnih materijala tokom eksploatacije - razlikuje dijelove i detalje koji su dio različitih odjevnih predmeta i modnih detalja - Shvata značaj konstrukcije i modeliranja i dizajniranju odjeće - Poznaje osnovne principe konstrukcije i modeliranja različitih odjevnih predmeta i modnih detalja - razlikuje karakteristike zanatske, jedinstvene i	- odabire osnovni materijal za izradu kolekcije odjeće i modnih detalja - prilagođava skicu odabranom tekstilnom materijalu - primjenjuje osnovne principe konstrukcije i modeliranja u dizajnu odjeće i modnim detaljima - konstruira i modelira jednostavne odjevne predmete i modne detalje - surađuje s modelerom u fazi izrade prototipa odjevnih predmeta i modnih detalja unikatne i industrijske proizvodnje. - bira konac za šivenje i pomoćne materijale (podstava, ljepljivo platno, patentni zatvarač, dugmad, dugmad, traka za paspulisanje itd.) - kroji i šiva prototip odjevnog predmeta ili modnog detalja - prati stvaranje kolekcije odabranih odjevnih predmeta i modnih detalja te ispravlja skice - prati i usmjerava realizaciju kolekcija odjevnih predmeta i modnih detalja za jedinstvenu i industrijsku proizvodnju - predstavlja kolekcije odjeće i modne detalje - postavlja odabrane proizvode	

	industrijske proizvodnje odjeće - zna odabrati i pripremiti materijale za šivanje - poznaje proces krojenja tekstilnih materijala - poznaje postupak šivanja odjeće i modne detalje - zna kako pratiti i usmjeravati realizaciju kolekcija odjeće i modnih detalja za jedinstvenu i industrijsku proizvodnju - poznaje načine predstavljanja kolekcije odjevnih predmeta i modnih detalja		
--	--	--	--

Dodatak 2. Zbirka teorijskih zadataka

DRAGI UČENICI

Pred vama je zbirka zadataka za završno testiranje na maturi za obrazovni profil **tehničar dizajna odjeće**. Zbirka je namijenjena vježbanju i pripremi za polaganje ispita za provjeru stručnog teorijskog znanja iz stručnih predmeta: **tekstilni materijali, tehnologija odjeće, dizajn odjeće**. Zbirka sadrži zadatke koji će se testirati u potpuno istom ili djelimično izmijenjenom obliku.

Zadaci u zbirci raspoređeni su prema područjima čiji se ishodi provjeravaju završnom provjerom znanja. Unutar svakog područja zadaci su razvrstani prema obliku zadatka, a za svaki zadatak naznačen je maksimalan broj bodova koje donosi.

Test koji ćete riješiti na maturi sadrži zadatke svih nivoa složenosti koji ispituju postignuća obrazovnih rezultata za obrazovni profil tehničar dizajna odjeće. Na testu nema negativnih bodova. Zadaci nose različit broj bodova, ovisno o tome koliko informacija je potrebno i koliko trebate biti mentalno angažirani prilikom odgovaranja. Važno je da pažljivo odgovorite na zadatke, jer svaki tačan odgovor nosi od 0,5 do 1 bod, a svaka pogreška automatski donosi 0 bodova za zadatak u cjelini. U slučaju aritmetičkih zadataka, ako ih ima, tačan odgovor prepoznaje se samo uz predstavljeni postupak rješavanja. Zbirka zadataka ne sadrži rješenja.

Zbirku zadataka pripremili su timovi nastavnika iz škola u republici srbiji u kojima se realizuje matura školske 2018/2019. Godine za obrazovni profil **tehničar dizajna odjeće** u saradnji sa stručnjacima iz zavoda za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja.

Želimo vam sretan i uspješan rad!

Autori

DIZAJN ODJEĆE

U sljedećim zadacima zaokružite broj ispred traženog odgovora

1.	Ukrasni oblik rozete je: 1. ukras sastavljen od isprepletenih linija 2. ukras u obliku lepeze u obliku palme 3. kružni ukrasni oblik	1
2.	Ukrasni oblik palmete je: 1. ukras u obliku lepeze u obliku palme 2. kružni ukrasni oblik 3. ukras sastavljen od isprepletenih linija	1
3.	Ornamentalni oblik friza je: 1. kôd ukrasa kada se oblici grupiraju i linearno ponavljaju 2. ukras sastavljen od isprepletenih linija 3. kružni ukrasni oblik	1
4.	Ornamentalni oblik preplitanja je: 1. kôd ukrasa kada se oblici grupiraju i linearno ponavljaju 2. ukras sastavljen od isprepletenih linija 3. linearni oblik u kružnom smjeru, stiliziran na slici školjki i puževa	1
5.	Ornamentalni oblik spirale je: 1. kôd ukrasa kada se oblici grupiraju i linearno ponavljaju 2. ukras sastavljen od isprepletenih linija 3. linearni oblik u kružnom smjeru, stiliziran na slici školjki i puževa	1
6.	Inverzija je: 1. ponavljanje elemenata jedan pored drugog vodoravno i uspravno 2. ponavljanje elemenata različitih veličine, smjera, oblika, boje i razmaka 3. ponavljanje elementa u suprotnom smjeru – ogledalska slika	1
7.	Visoka moda uključuje: 1. proizvodnja odjeće prema standardnim mjerama za serijsku proizvodnju 2. izrada unikatne odjeće po mjeri kupca 3. izrada ekskluzivne odjeće u malim serijama	1
8.	Linije koje čine model dinamičnijim ovisno o smjeru i položaju su: 1. vodoravno 2. vertikalno 3. dijagonala	1
9.	Silueta odjevnog predmeta koji vizualno naglašava i širi ramena je: 1. A 2. H 3. Y 4. I	1
10.	Silueta koja prati i naglašava položaj prsa, struka i bokova naziva se: 1. asimetrična silueta 2. zvonolika silueta	1

4. Silueta pješčanog sata 5. princeza silueta		
11.	Vizuelnom upotrebom tankih vertikalnih linija u dizajnu odjeće: 1. skraćujemo model odjevnog predmeta i figuru. 2. sužavamo model odjeće i figuru. 3. proširujemo model odjeće i figuru. 4. prikrivamo nedostatke figure.	1
12.	Za proizvodnju tekstilnih uzoraka, kao i ponavljanje dijelova i detalja odjevnih predmeta u modnoj skici, primjenjuje se sljedeće: 1. gradacija 2. modeliranje 3. proba 4. dominanta	1
13.	Stiliziranjem oblika iz prirode u oblicima dizajna odjeće: 1. kopiramo 2. transponujemo 3. povećavamo 4. ponavljamo	1
14.	Tehnički crtež je: 1. skica odjevnog predmeta 2. ilustracija odjevnog predmeta 3. precizan crtež odjeće 4. iskrivljeni crtež odjeće	1
15.	Kolekciju nadahnutu stilom Ampire karakteriziraju: 1. duge suknje nabrane 2. haljine niskog struka 3. haljine T siluete 4. haljine visokog struka 5. steznici i suknje	1

U sljedećim zadacima zaokružite brojeve ispred traženih odgovora

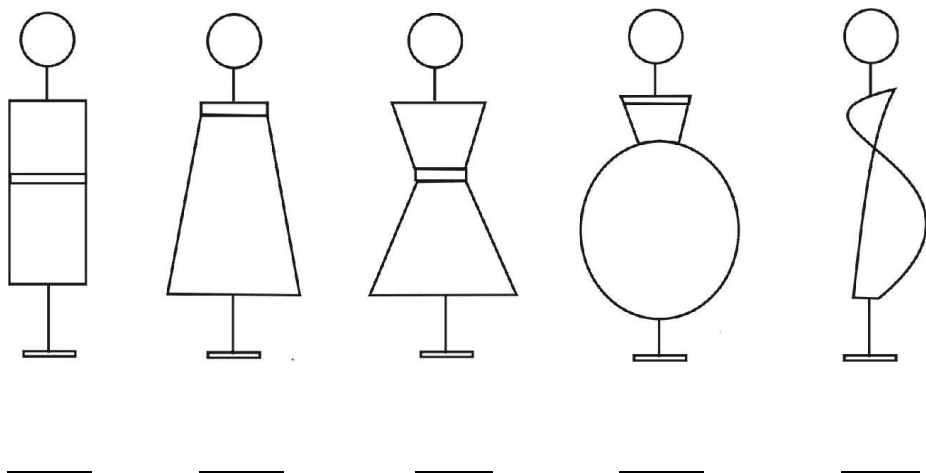
16. Dijagonalne linije, zavisno od smjera, stvaraju utiske: 1. rasta 2. mirovanja 3. pada 4. skraćivanja	1
17. Na gotovoj odjeći kao liniju doživljavamo: 1. šav 2. rukav 3. džep 4. nabor 5. kragna	1
18. Likovni elementi su: 1. red 2. harmonija 3. kontrast 4. oblik 5. jedinstvo 6. dezen 7. boja	1,5
19. Prema načinu proizvodnje i materijalima koji se obrađuju, dizajn se dijeli na: 1. aerodinamični dizajn 2. industrijski dizajn 3. Čist dizajn 4. dizajn enterijera 5. styling 6. dizajn tekstila i odjeće 7. metaforian dizajn	1,5
20. Tehnike crtanja i materijali uključuju: 1. pastel 2. olovka 3. tuš - olovka 4. kolaž 5. gvaš	2
21. Tehnike slikanja uključuju: 1. olovka 2. akvarel 3. ugaj 4. kolaž 5. tuš olovka	2
22. Korištenje širokih vodoravnih linija u dizajnu odjeće vizuelno:	2

1. skraćujemo model odjevnog predmeta i figuru 2. sužavamo model odjeće i figuru 3. proširujemo model odjeće i figuru 4. izdužujemo model odjeće i figuru.	
23. Kvalitet ergonomske dizajna predstavljaju: 1. Niska cijena proizvoda 2. prilagođavanje proizvoda ljudskim karakteristikama 3. vrijeme izrade proizvoda 4. prilagođavanje visini i obliku ljudskog tijela 5. vrsta i kombinacija materijala 6. vrste i kombinacije tekstura	2
24. Od gore navedenih pojmova, modni detalji su: 1. šal 2. predivo 3. šal 4. pletenina 5. kravata 6. štampani tekstilni materijal	3
25. Tehničko-funkcionalne osobine dizajna odjeće su: 1. ukras 2. kvalitet izrade 3. cijena 4. harmonija boja 5. izbor tekstilnog materijala 6. rezni dijelovi 7. vrijeme izrade	3

Popunite sljedeće rečenice i tabele

26. Valer je količina _____ u toni jedne boje.	1
27. Repeticija je _____ umjetničkih elemenata u kompoziciji.	1
28. Gradacija je _____ u promjenama u umjetničkim elementima.	1
29. . Slika prikazuje _____ valer ključ.	1

30.	Svi umjetnički elementi kompozicije organizirani su prema _____.	1
31.	Hromatske boje dijele se na osnovne (osnovne), _____ i tercijarne boje.	1
32.	Niz valerijanskih tonova harmoničnih prijelaza naziva se _____ valerijanski ključ.	1
33.	Niz valerijanskih tonova kontrastnih prijelaza naziva se _____ valerijski ključ.	1
34.	Opseg ruku odrasle osobe jednak je njegovom _____.	1
35.	Prvi utisak izgleda - oblik odjeće daje njena kontura, koja se naziva _____.	1
36.	Slika prikazuje _____ valerski ključ 	1
37.	Teksture se dijele na: 1. _____ (površine kamena, kore, lišća, kristala ...) 2. _____ (dobijeno različitim kombinacijama umjetničkih tehnika i materijala.)	2

38.	Harmonija je međusobni _____ dvije ili više boja. Kontrast je obostrani _____ dvije ili više boja.	2
39.	Figura odrasle osobe podijeljena je po visini na _____ jednakih dijelova. Svaki dio predstavlja visinu od _____.	2
40.	Pored ilustracija oblika silueta, napišite i simbole koji ih označavaju. 	2,5
41.	Komplementarni kontrast - komplementarni parovi u spektru boja su: žuta _____ crvena i i i _____ narandžasta _____	3
42.	Postoje 4 osnovne vrste tekstura. Ispunite odgovarajuće vrste tekstura na linijama: grupo grubo glatko _____ - - - _____ _____ _____ sjajno	4

U sljedećim zadacima napišite ili nacrtajte kratki odgovor

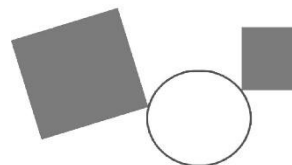
43. Navedi 7 elemenata umjetnosti: _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	4
44. Navedite 4 formalna dizajnerska kvaliteta: _____ _____ _____ _____	5

U sljedećim zadacima uredite i povežite pojmove prema zahtjevu

45. Principi kompozicije dati su s lijeve strane, a značenja s desne strane. Na liniji pored značenja unesite broj principa sastavljanja: Gradacija _____ suprotnost elementima Dominant _____ postupnost u promjenama elemenata Kontrast _____ isticanje jednog ili više elemnata	2
46. Principi kompozicije dati su s lijeve strane, a značenja s desne strane. Na crtu pored značenja unesite broj principa sastavljanja: 1. horizontalno _____ Težnja ka visini 2. vertikalno _____ mirovanje 3. dijagonalno _____ dinamičnost	2

47. S lijeve strane su načini povezivanja oblika u prostoru, a s desne su načini povezivanja oblika u prostoru. U liniju unesite broj odgovarajućeg načina povezivanja oblika .

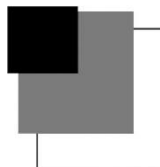
1. prožimanje

2. preklapanje

3. pokrivanje

4. dodirivanje

2

48. Imena silueta navedena su s lijeve, a njihove karakteristike s desne strane. Na liniju ispred karakteristike siluete napišite odgovarajući broj.

1. T

Isticanje struka

2. X

Naglašava ramena

3. I

Naglašava bokove

4. A

Izdužuje figuru

2

49. S lijeve strane su formalne kvalitete odjevnih predmeta, a s desne su njihove karakteristike. Unesite odgovarajući broj kvalitete u crtu ispred karakteristike.

1. funkcionalnost

Struk se ističe

2. estetika

Zadržava toplotu

Štiti od kiše

Sužava figuru

2

50. Detalji odjeće dati su s lijeve strane, a karakteristike lika s desne strane. Ispred karakteristike slike unesite broj odgovarajućeg detalja odjeće:

1. „V“ izrez

Uska ramena

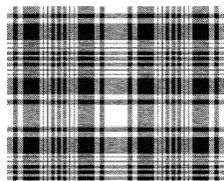
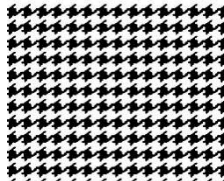
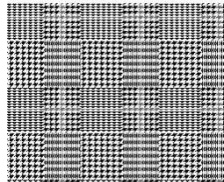
2. Suknja bez pojasa

Veće grudi

2

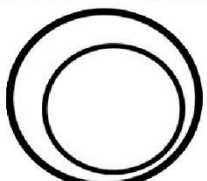
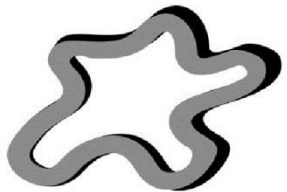
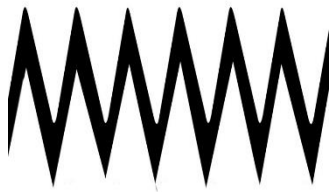
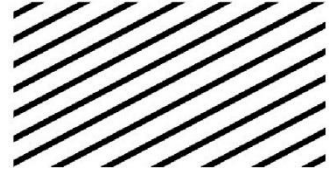
3. Čamac izrez	_____	Uski bokovi
4. Nabrana suknja	_____	Širi struk

51. Imena tekstilnih materijala navedena su s lijeve strane, a njihov specifičan izgled s desne strane. U liniju ispred slike unesite broj odgovarajućeg naziva tekstilnog materijala

1.Prsten	_____	
2.tartan	_____	
3.riblja kost	_____	
4.pepito	_____	

52. Psihološki efekti boje dati su s lijeve, a boje s desne strane. U liniju pored svake boje napišite broj njenog odgovarajućeg psihološkog učinka:

1. neutralnost	_____	siva
2. oslobođenost	_____	plava
3. opuštnje	_____	ljubičasta
4.misterioznost	_____	žuta

53.	Psihološki efekti boje dati su s lijeve, a boje s desne strane. U liniju pored svake boje napišite broj njenog odgovarajućeg psihološkog učinka: 1. pročišćavanje crvena 2. ozbiljnost _____ zelena 3. uzbuđenje _____ crna 4. stabilnost _____ bijela	2,5
54.	Vrste linija date su s lijeve, a slike linija sa desne strane. Unesite broj odgovarajuće vrste linije na liniji. 1. cik - parne linije _____ 2. otvorene polukružne linije _____ 3. paralelne ravne linije _____ 4. zatvorene kružne linije _____ 5. zatvorene vijugave linije _____ 	2,5

55.	Odredite redoslijed faza prilikom dizajniranja zbirke idejnih rješenja unošenjem brojeva od 1 do 5 na linije.			3
	_____	crtanje skica		
	_____	Crtanje tehničkih crteža modela		
	_____	Izrada inspirativne ploče		
	_____	Odabir skica za kolekciju		
	_____	Prikupljanje inspiracije		
56.	Grupe boja su date s lijeve, a boja s desne strane. Na liniju pored boje upišite broj grupe kojoj boja odgovara:			3
		_____ zelena		
1. Osnovne boje	_____	crvena		
	_____	žuta		
	_____	plava		
2. izvedene boje	_____	ljubičasta		
	_____	narandžasta		
57.	Grupe boja su date s lijeve, a boja s desne strane. Na liniju pored boje upišite broj grupe kojoj boja odgovara::			4
		_____ crvena		
. 1. Tople boje	_____	Plavo-zelena		
	_____	Plavo- ljubičasta		
	_____	plava		
	_____	zelena		
	_____	žuta		
2. hladne boje	_____	Crveno-ljubičasta		
	_____	narandžasta		
58.	Na lijevoj strani su sirovinski sastavi tekstilnih materijala, a na desnoj su gotovi odjevni predmeti. Ispred vrste odjeće unesite broj odgovarajućeg sirovinskog sastava tekstilnog materijala:			4
	1. poliamid	_____	Muški kaput	
	2. pamuk	_____	Kupaći kostim	
	3. vuna	_____	Ženska bluza	
	4. svila	_____	Dječija trenerka	

59.	Na lijevoj strani su date vrste uzoraka tekstilnih materijala, a na desnoj su karakteristike figure. Ispred karakteristike figure unesite broj odgovarajuće vrste dezena:			4
	1. veliki cvjetni dezen	_____	Skladna figura	
	2. vertikalno prugasti dezen	_____	Punija figura	
	3. mali ukrasni dezen	_____	Vitka figura	
	4. vodoravno prugasti dezen	_____	Niska figura	
60.	Grupe boja su date s lijeve, a sa desne strane boja. U liniju pored svake boje unesite broj odgovarajuće grupe:			4,5
		_____	crvena	
		_____	ljubičasta	
	1. hromatske boje	_____	bijela	
		_____	plava	
		_____	zelena	
		_____	crna	
	2. ahromatske boje	_____	siva	
		_____	žuta	

TEKSTILNI MATERIJALI

U sljedećim zadacima zaokružite broj ispred traženog odgovora

61.	Najfinije prirodno vlakno je: 1. svila 2. vuna 3. konoplja 4. lan 5. pamuk	1
62.	Za određivanje sile loma i istezanja tkanine koristi se: 1. dinamometar 2. kvadratne vage 3. torziometar	1
63.	Skrobljenjem se postiže: 1. porast statičkog naelektrisanja 2. smanjenje jačine 3. povećanje glatkoće 4. povećanje upredenosti	1
64.	Čuvari osnove uključuju: 1. brdo 2. valjci 3. lamele 4. nit	1
65.	Podizač je sastavni dio: 1. iglenice 2. zatezača 3. brave 4. igle 5. radilice	1
66.	Uklanjanje skroba sa pređe na osnovi tkanine vrši se: 1. čistom vodom 2. enzimima 3. rastvorima soli	1
67.	U usporedbi s nemerceriziranim, mercerizirani pamuk ima: 1. intenzivnije obojenje nakon bojanja 2. veća potrošnja boje tokom farbanja 3. manja sposobnost upijanja boje	1
68.	Pranjem sirovih vunениh vlakana ne može se ukloniti: 1. proizvodi lučenja znojnih i lojnih žlijezda (sumpor) 2. mehaničke nečistoće (prašina, pijesak ...) 3. celulozni materijali (čičak, slama ...)	1

69.	Pamuk se može bojiti:	
	1. samo iz alkalnih rastvora	
	2. samo iz neutralnog rastvora	1
	3. iz alkalne ili neutralne rastvora	
	4. iz kisele ili neutralne rastvora	
70.	Vizuelna metoda se koristi za određivanje:	
	1. apsolutne čvrstoće pređe	
	2. zavrtnje pređe	1
	3. Ujednačenosti pređe	
	4. uzdužne mase pređe	
71.	Za razliku od uobičajenih postupaka pređenja, pređenje bez vretena isključuje fazu:	
	1. otvaranje, čišćenje i miješanje	
	2. kardiranje	1
	3. dubliranje i istezanje	
	4. pretprednje	
72.	Igle s udicom:	
	1.slobodno	
	2. u parovima	1
	3. zajedno sa iglom	
73.	Tkač na razboju ima zadatak:	
	1. zaustaviti razboj u slučaju loma potke	
	2. za određivanje dužine odmotavanja potke	2
	3. omogućiti nesmetano odmotavanje potke	
	4. kako bi se spriječio prekid staze	
74.	Za izradu trikotaže lijevo-lijeve pletenine koriste se:	
	1. igle s kukom	
	2. iglice jezika	2
	3. dvoglave jezičaste igle	
	4. igle za oluke	
	5. cjevaste igle	
75.	Aramidna vlakna sa trgovačkim nazivima Nomex i Kevlar su posebna vrsta:	
	1. poliesterskih vlakana	
	2. polipropilenskih vlakana	
	3. poliamidnih vlakana	2

U sljedećim zadacima zaokružite brojeve ispred traženih odgovora

76.	Brdo služi za: 1. snovanje 2. održavanje osnovnih žica u određenoj gustoći i redu 3. skrobljenje 4. pribijanje potke na rub tkanine	1
77.	Uvod u osnove niti može biti: 1. ravan (redni) 2. kos 3. jednostavno 4. lomljen	1
78.	Gustina pletiva može biti: 1. dijagonalno 2. po širini 3. po debljini 4. po visini 5. ukupna gustina 6. vanjska gustina	1,5
79.	Vlakna iz stabiljke uključuju: 1. lan 2. Novozelandski lan 3. sisal 4. konoplja 5. kopriva 6. manila	1,5
80.	Sljedeća vlakna se koriste za izradu odjeće: 1. pamuk 2. lan 3. konoplja 4. vuna 5. ramija 6. kokosova vlakna	1,5
81.	Pletenina metražna proizvodi se kao: 1. ravna 2. mrežasta 3. u boji 4. crijevne 5. reljefni	2
82.	Brava se sastoji od: 1. težine 2. dizača 3. češlja 4. vodiča 5. spuštača	2

83.	Kružne mašine za pletenje proizvode:	
	1. krojena pleteninu 2. crijevnu pleteninu 3. lančanu pleteninu 4. culirnu pleteninu 5. štampanu pleteninu	2
84.	Cijevi koje se koriste za paralelno premotavanje pređe mogu biti:	
	1. drvene 2. metalne 3. papirne 4. plastične 5. staklene	2
85.	Prema vrsti igala, mašine za pletenje dijelimo na mašine sa:	
	1. jezičastim 2. ravnim 3. zaobljenim 4. zakačenim 5. cjevastim iglama	2
86.	Gustina tkanine određuje se prema:	
	1. brojanjem niti osnove u brdu 2. brojanjem niti osnove u valjcima 3. brojanjem niti osnove i potke u tkanini 4. mjerenjem širine i dužine tkanine 5. preko mase tkanine 6. preko masenog udjela osnove i potke u tkanini	3
87.	Materijali od pamučnih vlakana mogu se bojati:	
	1. reaktivne boje 2. složene metalne boje 3. hromirane boje 4. Azojske boje 5. kisele boje 6. direktne boje 7. raspršive boje	3
88.	Materijali od vunениh vlakana mogu se bojiti:	
	1. kiselim bojama 2. direktnim bojama 3. hromiranim bojama 4. redukcionim bojama 5. Azojskim bojama 6. metalno složenim bojama 7. sumpornim bojama	3

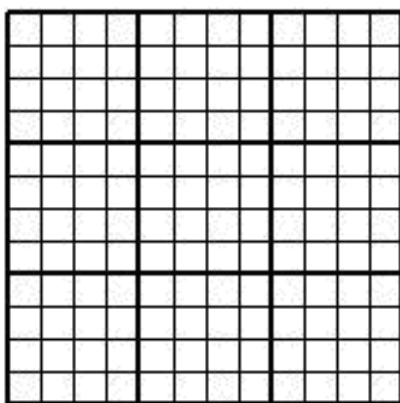
89.	U kardiranom procesu, traka je izlazni oblik pamučnih vlakana u fazama:	
	1. kardiranja 2. otvaranje, čišćenje i miješanje 3. pređenja 4. dubliranja i istezanje 5. pretpredanja	3
90.	Predenje vune sistemom izvlačenja znatno je kraće od pređenja vune sistemom češljanja i ne uključuje faze:	
	1. pranja 2. vuče 3. pretpredanja 4. miješanje i podmazivanje 5. češljanje 6. sušenje	3
91.	Utvrđite faze u pripremi za pređenje koje ne pripadaju sistemima za pređenje pamuka:	
	1. otvaranje bala i otpuštanje vlakana 2. pranje 3. otvaranje, čišćenje i miješanje 4. formiranje sloja vlakana (zavojnica) 5. miješanje i podmazivanje vlakana	3
92.	Vezivanje osnove vrši se u slučaju kada se na razboju napravi tkanina koja u odnosu na tkaninu koja je prethodno izrađena na razboju ima:	
	1. isti broj osnovnih žica 2. iste boje 3. iste gustine 4. iste dužine 5. isti uvod u brdo 6. isti uvod u nit 7. drugačiji uvod u brdo 8. drugačiji uvod u teme	4
93.	Premotavanjem pređe se povećava:	
	1. obojenost 2. jednoobraznost 3. uzdužna masa 4. čistoća 5. dužina 6. gustoća pređe	4

Popunite sljedeće rečenice i tabele

94.	Proizvodi od pamučnih vlakana lako se zaprljaju zbog _____, a proizvodi od platna su manje zaprljani zbog površine _____.	1
95.	Elastane, Lycra i Spandex su trgovačka imena za _____ vlakna	1
96.	Ako kažemo da pređa ima uzdužnu masu 50 tech, to znači da _____ m istog prediva ima masu _____.	1
97.	Boje male molekulske težine pogodnije su za bojenje vlakana s većim sadržajem površine _____, a boje veće molekulske mase pogodnije za bojenje vlakana s većim sadržajem površina _____ u vlaknu.	1
98.	Zavisno o utjecaju prema kojem se ispituje, postojanost boje procjenjuje se na osnovu skale _____ ili _____.	1
99.	_____ i _____ boje se najčešće koriste za bojenje poliamidnih vlakana	1
100.	Pređa namijenjena za izradu tkanina ima _____ broj zavoja od pređe namijenjene za izradu pletiva.	1
101.	Smjer uvijanja pređe može biti _____ i _____.	1
102.	Ravne mašine za pletenje koriste se za izradu gornjih odjevnih predmeta, jer na njima postoji mogućnost _____ trikotaže.	1
103.	Poroznost pletiva iznosi _____ praznog prostora sa zrakom, između petlji ili u samoj petlji.	1
104.	Smanjivanjem pletiva _____ je horizontalna i vertikalna gustoća.	1
105.	Štampanje je postupak nanošenja _____ ili _____ boje na posebna područja tekstilne površine kako bi se dobio određeni _____	1,5
106.	Od hemijskih vlakana, najveći otpor prema svjetlu pokazuje _____, a najmanji _____.	2
107.	S lijeve strane su poprečne slike presjeka vlakana. Na liniju s desne strane napišite odgovarajuće ime vlakna.	2

	_____
	_____
	_____
	_____

108.

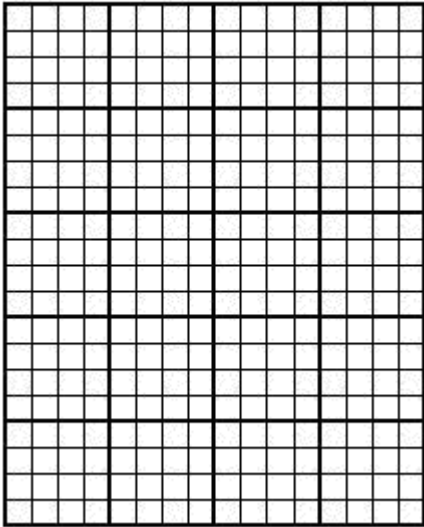

Nacrtajte čistu panamu sa četiri žice. Ponovite izvještaj u oba smjera.

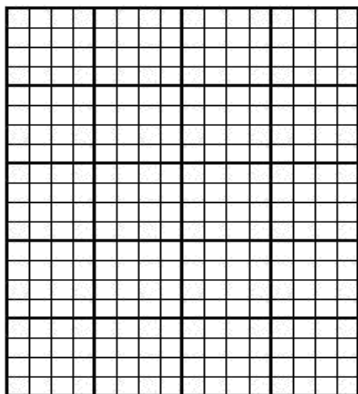
2

109. Hromogen je _____ organski spoj, ali ne pokazuje svojstvo _____ tekstilnog materijala.

2

110. _____ boje se najčešće koriste za bojenje poliesterskih vlakana. Ako se bojenje vrši na 100°C, poželjno je koristiti _____	2
111. Završna obrada protiv gužvanja najčešće se primjenjuje na _____ vlaknima, a smanjenje sjaja na _____ vlaknima.	2
112. Razdjeljivači i utrljivači sastavni su dio _____ u sistemu vučene vune i njihova je uloga da formiraju _____.	2
113. Nakon faze pranja i sušenja vune, faza miješanja i _____ obavezna je kako bi se vunenom vlaknu vratilo _____ izgubilo pranjem i potrebno za daljnju obradu vune.	2
114. Za pletenje desno- desne pletenine 1: 2, prvi broj označava 1 red petlji _____, a drugi broj 2 niza _____ petlji.	2
115. $\frac{1}{2} \frac{1}{2}^{(3)}$ Nacrtajte preplitanje A $\frac{1}{2} \frac{1}{2}^{(3)}$. Ponovite izvještaj o preplitanju u oba smjera. 	3

116. Nacrtajte obrazac tkanja za tkanje $K \frac{1}{3} \setminus$

4

117. Prvi izlazni oblik materijala u procesu kardiranom pamučnog pređenja za koji se može odrediti uzdužna masa je _____, što znači da ga karakteriziraju određeni _____ i _____.

4

U sljedećim zadacima napišite ili nacrtajte kratki odgovor

118. Navedite položaje osnove i potke u tkanini kada su isprepleteni:

1. _____
2. _____

1

119. Navedite podjelu vune prema finoći:

1,5

120. Navedite podjelu biljnih vlakana:

1,5

121. Navedite prateće supstance koje se nalaze u biljnim vlaknima pored celuloze: _____ _____	2
122. Navedite načine umetanja potke u prazninu: 1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____	2
123. Prema procesu pletenja mašine za pletenje mogu biti : 1. _____ 2. _____	2
124. Navedi grupe kiselinskih boja: 1. _____ 2. _____ 3. _____	2
125. Navedite faze dobivanja netkanog tekstila: 1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____	2
126. Krojena pletenina se proizvodi kao: 1. _____ 2. _____ 3. _____	3

U sljedećim zadacima izračunajte i napišite odgovarajući rezultat

127. Odredite masu kvadratnog metra tkanine ako je masa dužnog metra 125 g, širine 0,8 m i dužine 100 cm.

Radni prostor

Potrebna masa je _____.

2

128. Odredite površinsku gustinu tkanine ako je gustina osnove 24g / cm, a gustina potke 18g / cm

Radni prostor:

Potrebna gustina je _____.

2

129. Izračunajte ukupnu gustoću pletiva ako je visina petlje 0,78 mm, a širina petlje 0,82 mm. Izračunajte gustinu na dužini od 5 cm.

Ukupna gustina pletenine je _____.

3

U sljedećim zadacima uredite i povežite pojmove prema zahtjevu

130. Tehničke karakteristike pletenine navedene su s lijeve, a njihove oznake s desne strane. U crtu pored oznake unesite odgovarajući broj tehničkih karakteristika..

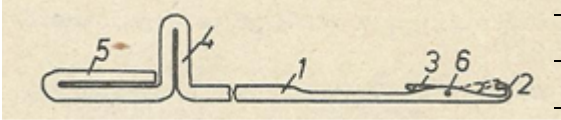
1. Horizontalna gustina	_____	B
2. širina petlje	_____	gh
3. vertikalna gustina	_____	A
4. visina petlje	_____	gv

2

131. Imena vlakana navedena su s lijeve strane, a simboli tih vlakana s desne strane. Na liniju ispred simbola upišite redni broj odgovarajućeg vlakna.	2
1. poliamid _____ PP	
2. poliester _____ PA	
3. polivinilhlorid _____ PVC	
4. polipropilen _____ ES	
132. Imena vlakana navedena su s lijeve strane, a njihova trgovačka imena s desne strane. U red pored trgovačkog imena unesite broj odgovarajućeg vlakna	2
1. PAN _____ Perlon	
2. PA 6 _____ Diolen	
3. PA 6.6 _____ Dralon	
4. PES _____ Nylon	
133. Dužine pamučnih vlakana navedene su s lijeve, a područja primjene s desne strane. Unesite odgovarajući broj dužine u liniju ispred polja za prijavu.	2
1. dužina 11 do 20 mm _____ Za izradu tkanina i pletenine	
2. dužina nekoliko mm _____ Za izradu vate	
3. dužina preko 20 mm _____ Za izradu netkanog tekstila	
4. dužina kraća od 11 mm _____ Za izradu hemijskih vlakana i papira	
134. Rasporedite vlakna po finoći, počevši od najfinijih do najgrubljih, unoseći brojeve od 1 do 4 na linije pored finoće.	2
15 dtex _____	
25 dtex _____	
20 dtex _____	
10 dtex _____	

135. Utvrdite redoslijed faza u proizvodnji hemijskih vlakana unosom brojeva od 1 do 4 na linije pored faze.	formirajući niti filamenta _____ istezanje svježe oblikovanih vlakana _____ priprema polimera _____ termička obrada vlakana _____	2
136. Utvrdite redoslijed faza u pripremi osnove za tkanje unošenjem brojeva od 1 do 4 na linije pored faze	_____ snovanje _____ skrobljenje _____ premotavanje _____ Uvođenje ili navezivanje	2
137. Na lijevoj strani su svojstva pređe, a na desnoj su uređaji i pribor za njihovo mjerenje. Na liniju ispred uređaja i pribora unesite broj odgovarajućih svojstava pređe za koju se koriste:	1 upredenost _____ Kvadratne vage 2 Apsolutna snaga _____ Ploča kontrastne boje 3 Uzdužna masa _____ dinamometar 4 jednoobraznost _____ torziometar	2
138. S lijeve strane su svojstva pređe, a s desne su mjerne jedinice u kojima su ta svojstva izražena. Na liniju ispred mjerne jedinice unesite broj odgovarajućeg svojstva pređe za koju se koristi :	1 Apsolutna snaga _____ tex 2 upredenost _____ cN 3 Specifična jačina _____ broj uvoja/m 4 Uzdužna masa _____ cN/tex	2

139. S desne strane su mašine koje se koriste u procesu pređenja pamuka, a s lijeve su dijelovi i uređaji koji obavljaju vrlo važne zadatke u procesu pređenja. U liniju ispred mašine unesite broj uređaja ili dijela koji na toj mašini obavlja određenu funkciju:	2
1. Lordov regulator _____ karda	
2. rotor _____ Prstenasta predilica	
3. Razvlačni mehanizam _____ bater	
4. tambur _____ Bezvretenska pedilica	
140. U redak pored finoće pređe unesite odgovarajući broj tako da se pređa sortiraju po finoći od najfinije do najgrublje:	2
_____ 25 tex	
_____ 16/2 tex	
_____ 28/2 tex	
_____ 39/3 tex	
141. Kriteriji za klasifikaciju tkanina navedeni su s lijeve, a klase tkanina s desne strane. Na crtežu pored klase tkanine napišite na osnovu kojih kriterijuma je izvršena klasifikacija.	2,5
1 masa _____ platno panama žakar	
2 namjena _____ lahke srednje teške	
3 Sirovinski sastav _____ pamučne vunene svilene	
4 prepletaj _____ odjevne ukrasne specijalne	
142. S lijeve strane su faze u pripremi za tkanje, a s desne su postupci unutar tih faza. Unesite odgovarajući broj faze u red pored postupka.	2,5
1. Pripremni radovi za osnovu _____ skrobljenje	
2. Pripremni radovi za potku _____ uvođenje	
_____ Motanje na cevke	
_____ snovanje	

143. Utvrdite redoslijed mašina u fazi otvaranja, čišćenja i miješanja unošenjem brojeva od 1 do 4 u redove pored stroja: _____ Kosi (stepenasti) otvarač _____ bater _____ Otvarač bala _____ Horizontalni otvarač	2,5												
144. U redak pored finoće mašine unesite odgovarajući broj tako da se mašine sortiraju po finoći od najgrubljeg do najfinijeg _____ 10 igala/e" _____ 12 igala/e _____ 5 igala/e" _____ 8 igala/e"	3												
145. Na slici s lijeve strane prikazana je igla s jezičkom na kojoj su dijelovi igle označeni brojevima, a na desnoj strani nazivi dijelova igle. Pored svakog imena dijela igle unesite odgovarajući broj sa slike _____ Jezičak igle _____ Držać igle _____ Vrh igle _____ Rep igle _____ Osnovica igle _____ Stopalo igle	3												
146. S lijeve strane su vrste mašina za pletenje, a s desne su vrste tkanja. U liniju pored vrste tkanja unesite odgovarajući broj mašine na kojoj je tkanje dobiveno. <table> <tr> <td>1. Kulirna mašina</td><td>_____ Desno-lijevi prepletaj</td></tr> <tr> <td></td><td>_____ pleteni dres</td></tr> <tr> <td></td><td>_____ Atlas tkanje</td></tr> <tr> <td>2. Osnovoprepletaća mašina</td><td>_____ Desno-desni prepletaj</td></tr> <tr> <td></td><td>_____ Sukno prepletaj</td></tr> <tr> <td></td><td>_____ Lijevo-lijevi prepletaj</td></tr> </table>	1. Kulirna mašina	_____ Desno-lijevi prepletaj		_____ pleteni dres		_____ Atlas tkanje	2. Osnovoprepletaća mašina	_____ Desno-desni prepletaj		_____ Sukno prepletaj		_____ Lijevo-lijevi prepletaj	3
1. Kulirna mašina	_____ Desno-lijevi prepletaj												
	_____ pleteni dres												
	_____ Atlas tkanje												
2. Osnovoprepletaća mašina	_____ Desno-desni prepletaj												
	_____ Sukno prepletaj												
	_____ Lijevo-lijevi prepletaj												

147. Na crte pored vrste pređe i njihove uzdužne mase unesite broj odgovarajućeg sistema pređenja koji se koristi za njegovo dobivanje:

1. Kardirani postupak	_____ Pamučna pređa (Tt=8tex)
2. Češljani postupak	_____ Pamučna pređa (Tt=70tex)
3. Vlačeni postupak	_____ Vunena pređa (Tt=130tex)

3

148. S lijeve strane postoje neke vrste učinkovitih prediva, a s desne načini za njihovo dobivanje. U redak pored načina dobivanja unesite broj odgovarajuće efektivne pređe

1. vigure	_____ miješanjem vlakana različitih boja tokom pređenja
2. melanž	_____ obradom češljane trake koja je prethodno odštampana odgovarajućim bojama
3. muline	_____ uvrtnjem dvije ili više vrsta pređe različite boje

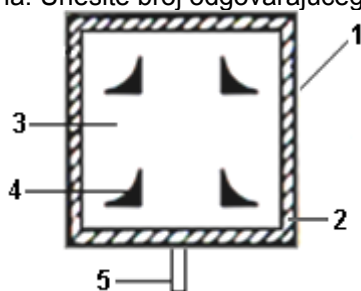
3

149. Na lijevoj strani su navedene vrste završne obrade, a na desnoj različite vrste tekstilnih materijala. U redak pored vrste materijala unesite redni broj vrste završne karakteristike.

1. Vodoodbojna dorada	_____ Ukrasne tkanine
2. Tretman protiv zapaljivosti	_____ zavjese
3. Antistatička dorada	_____ Podne obloge
4. pogoršavanje	_____ Svilene tkanine
5. kidanje	_____ Materijali za kabanice
6. Dorada protiv dejstva svjetlosti	_____ pokrivač

3

150. Na slici s lijeve strane označeni su dijelovi uređaja za ispis, a s desne su navedena njihova imena. Unesite broj odgovarajućeg dijela pored svakog imena.

_____ sito
_____ rastirač
_____ šablon
_____ dezen
_____ vođica
_____ okvir

3

151.	Utvrdite redoslijed faza uvođenja osnova unošenjem brojeva od 1 do 3 na crtu pored faze.		
	_____ Uvođenje baze u brdo		
	_____ Uvođenje baze u kotalce na niti		
	_____ Uvođenje baze u lamele		3

152.	Utvrdite redoslijed faza dobivanja lanenih vlakana unošenjem brojeva od 1 do 7 na crtu pored faze.		
	_____ sortiranje		
	_____ grebenje		
	_____ Sečenje stabiljke		
	_____ Kvašenje stabiljke		3
	_____ lomljenje		
	_____ trljenje		
	_____ sušenje		

153.	S lijeve strane su vrste vlakana, a s desne su neka od karakterističnih svojstava. U liniju ispred svojstava unesite broj odgovarajućeg vlakna:		
1.	poliamid	_____	Otporan na habanje i trenje
2.	poliakrilonitril	_____	Repriza 0%
3.	polipropilen	_____	Veoma dobra svjetlosna otpornost

154.	Na lijevoj strani su date karakteristične faze u dobivanju i preradi vlakana, a na desnoj strani vrste vlakana. U liniju pored vrste vlakna unesite redni broj fazne karakteristike tog vlakna:		
1.	agregacija	_____	Prirodna svila
2.	matiranje	_____	viskoza
3.	kvašenje	_____	pamuk
4.	degumiranje	_____	vuna
5.	karbonizacija	_____	poliamid
6.	ksantogenacija	_____	lan

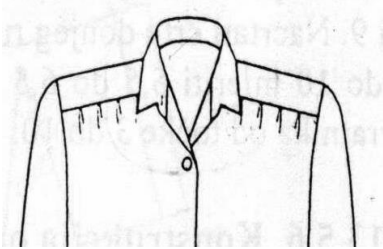
155. Vrste vlakana date su s lijeve strane, a nazivi vlakana s desne strane. Pored imena vlakna unesite redni broj vrste kojoj pripada.	1.prirodna vlakna _____ viskoza _____ azbest _____ poliester 2. hemijska vlakna _____ sisal _____ manila _____ poliamid	3
156. Utvrdite redoslijed izlaznih oblika materijala u procesu kardiranja unošenjem brojeva od 1 do 5 u redove ispred imena:	_____ pretpređa _____ Kardna traka _____ svitak _____ pređa _____ Rataka sa razvlačnice	3
157. Na lijevoj strani navedeni su materijali različitog sastava sirovina, a na desnoj strani faze pripreme materijala za preradu. Na liniju ispred faze pripreme unesite odgovarajući broj materijala na koje se odnosi. Jedna od spomenutih faza pripreme odnosi se na obje vrste materijala.	_____ odskrobljavanje 1. Pamučni materijal _____ izbjeljivanje _____ karbonizivanje _____ iskuvavanje 2. Vuneni materijal _____ mercerizacija _____ pranje	3,5
158. Utvrdite redoslijed faza u proizvodnji vučene pređe unošenjem brojeva od 1 do 6 pored naziva faze na liniji:	_____ vlačenje _____ sortiranje _____ pređenje _____ Miješanje i mašćenje _____ pranje _____ sušenje	4

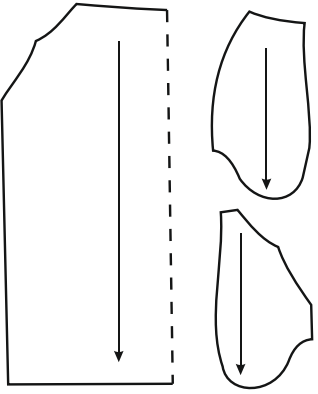
159.	Postupci dorade tekstila navedeni su s lijeve strane, a karakteristike ovih postupaka s desne strane. Na liniju ispred karakteristike napišite broj odgovarajućeg postupka.				
	_____	boja se veže samo za površinske slojeve vlakana			
1. bojenje	_____	boja se difundira u unutrašnjost vlakana	4		
2. stampanje	_____	intermolekularna područja vlakana su obojena			
	_____	često se uočava razlika između lica i stražnjeg dijela tkanine			
160.	Redoslijed faza klasičnog postupka bojenja pamučnog materijala redukcijskim bojama odredite unošenjem brojeva od 1 do 4 pored naziva faza na linijama:				
	_____	farbanje	4		
	_____	Završna obrada			
	_____	otapanje boje redukcionim sredstvom			
	_____	oksidacija boje u vlakna			
161.	Svojstva su dana s lijeve strane, a grupe boja za bojanje s desne strane. Na liniju ispred grupe boja napišite broj odgovarajućeg svojstva.				
		_____ Redukcijske boje	4		
		_____ Direktne boje			
1. Boje rastvorljive u vodi		_____ Kisele boje			
		_____ Azojske boje			
		_____ Reaktivne boje			
2. Boje nerastvorljive u vodi		_____ Metalne složene boje			
		_____ Bazne boje			
		_____ Pigmentne boje			
162.	Na linijama ispod uzoraka u boji pokažite utjecaj koncentracije boje na intenzitet boje koristeći vrijednosti: 5%, 0,5%, 3% i 1%. (Svi ostali parametri su isti).				
					4
	_____	_____	_____	_____	

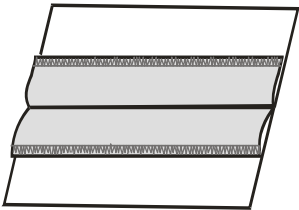
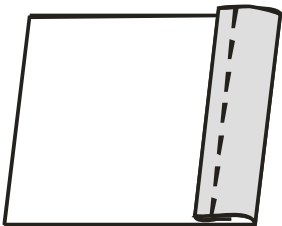
163.	Utvrdite redoslijed faza u formiranju tkanine unošenjem brojeva od 1 do 7 na crtu pored faze											
	_____ odmotavanje osnove s osnovnog valjka _____ prelazak baze preko osnovnog mosta _____ Prolazak potke kroz zijev _____ prolazak osnove kroz valjke _____ prolazak osnove kroz lamele _____ zabijanje potke _____ Nastanak zijeva	4										
164.	Na lijevoj strani je naziv efekta na tkanini, a na desnoj je način postizanja efekta. U redak pored načina postizanja efekta unesite odgovarajući broj imena efekta.											
	1. Karirana tkanina _____ Dezen osnovnih žica 2. Poprečna prugasta tkanina _____ Dezen osnovnih i potkinih žica 3. Uzdužna prugasta tkanina _____ Dezen potkinih žica	4										
165.	Ponašanje vlakana tokom sagorijevanja opisano je s lijeve strane, a nazivi vlakana dati su s desne strane. U redak pored naziva vlakna napišite odgovarajući broj, ovisno o ponašanju vlakana pri gorenju.											
	<table><tr><th>Ponašanje sagorijevajućih vlakana</th><th>Vlakno</th></tr><tr><td>1. - miris gorućeg papira - Pepeo proziran i bijel - gori plavičastim plamenom, </td><td>_____ PA6; PA6,6</td></tr><tr><td>2. - miris goruće kose, - ostaci nakon sagorijevanja u obliku crne pulpe - gori treperavim plamenom bez čađe, </td><td>_____ viskoza</td></tr><tr><td>3. -miris gorućeg papira, - ostatak mekan i svijetlosiv pepeo - lako se pali i gori bez čađe </td><td>_____ pamuk</td></tr><tr><td>4. - neprijatan miris piridina, - ostatak čvrste, tamnosmeđe boje, - slabo gori i topi se, - izvan plamena se gase, </td><td>_____ vuna</td></tr></table>	Ponašanje sagorijevajućih vlakana	Vlakno	1. - miris gorućeg papira - Pepeo proziran i bijel - gori plavičastim plamenom,	_____ PA6; PA6,6	2. - miris goruće kose, - ostaci nakon sagorijevanja u obliku crne pulpe - gori treperavim plamenom bez čađe,	_____ viskoza	3. -miris gorućeg papira, - ostatak mekan i svijetlosiv pepeo - lako se pali i gori bez čađe	_____ pamuk	4. - neprijatan miris piridina, - ostatak čvrste, tamnosmeđe boje, - slabo gori i topi se, - izvan plamena se gase,	_____ vuna	5
Ponašanje sagorijevajućih vlakana	Vlakno											
1. - miris gorućeg papira - Pepeo proziran i bijel - gori plavičastim plamenom,	_____ PA6; PA6,6											
2. - miris goruće kose, - ostaci nakon sagorijevanja u obliku crne pulpe - gori treperavim plamenom bez čađe,	_____ viskoza											
3. -miris gorućeg papira, - ostatak mekan i svijetlosiv pepeo - lako se pali i gori bez čađe	_____ pamuk											
4. - neprijatan miris piridina, - ostatak čvrste, tamnosmeđe boje, - slabo gori i topi se, - izvan plamena se gase,	_____ vuna											

TEHNOLOGIJA ODJEĆE

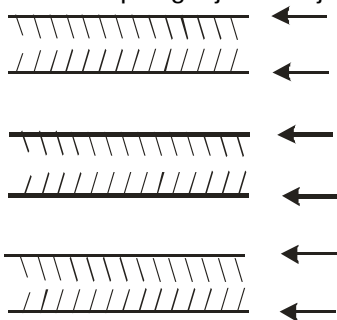
U sljedećim zadacima zaokružite broj ispred traženog odgovora

166.	Šivanje elastičnih pojaseva na muško donje rublje vrši se na mašinama sa:	
	1. granulirani šav 2. lančani ubod 3. slijepa tačka	1
167.	Okrugle rupe se izrađuju na:	
	1. lahkoj odjeći (košulje, haljine) 2. teškoj odjeći (kaputi, kaputi) 3. pleteni odjevni predmeti (trenerke)	1
168.	Šavovi na kojima su vidljivi rubovi tkanine su:	
	1. otvoreni šavovi 2. zatvoreni šavovi 3. Francuski šavovi	1
169.	Šav ramena na pletenoj majici radi se na:	
	1. obična šivaća mašina 2. mašine za šivenje i sklapanje 3. rubne mašine	1
170.	Detalji prikazane odjeće su: 	1. Dvodijelni ovratnik 2. Zaobljeni ovratnik 3. Jednodijelni ovratnik
		1

171. Označavanje reznih delova vrši se u tehnološkom procesu:	
1. krojenje, 2. šivanje, 3. peglanje i završna obrada	1
172. Ljepljivo platno pričvršćeno je na:	
1. lice osnovnog materijala 2. naličje osnovnog materijala 3. u postavi	1
173. Za porubljenje dijelova odjeće koriste se:	
1. specijalne mašine sa zrnastim šavom 2. posebne mašine s lančanim bodom 3. posebne mašine s rubnim šavom	1
174. Kosi džep farmerica pripada grupi:	
1. džepovi na šavu 2. ušiveni džepovi 3. prosječni džepovi	1
175. Dati dijelovi na slici pripadaju :	
 1. Kosi džep 2. Džep sa dva papula 3. Prišiveni džep	1
176. Označavanje i numeriranje izrezanih dijelova olakšava spajanje dijelova odjeće u procesu:	
1. Šivanje 2. krojenje 3. Završna obrada	1
177. Temperatura peglanja određuje se ovisno o:	
1. vrste odjeće 2. vrste mašina za peglanje 3. sirovinski sastav tkanine	1

178. Peglanje sašivenih odjevnih predmeta naziva se: 1. srednje peglanje 2. početno glačanje 3. završno glačanje	1
179. Kontrola kvaliteta odjevnih predmeta tokom proizvodnje naziva se: 1. početna kontrola 2. međufazna kontrola 3. završna kontrola	1
180. Pri izradi kaputa i mantila koriste se: 1. otvoreni šavovi 2. zatvoreni šavovi 3. Francuski šavovi	1
181. Prikazani šav je: 1. Zatvoreni rubni šav 2. Raspeglan otvoreni šav 3. Dvostruko zatvoren šav	1
182. Prikazani šav je:: 1. Zatvoreni rubni šav 2. Raspeglan otvoreni šav 3. Dvostruko zatvoren šav	1

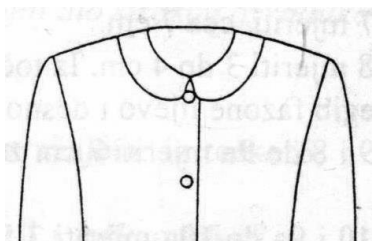
183. Prikazani polaganje materijala je:

1. naizmjenično polaganje krojačkih materijala
2. jednosmjerno polaganje krojačkih materijala
3. polaganje u paru krojačkih materijala

1

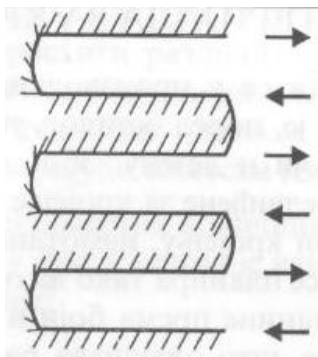
184. Detalji prikazan na odjeći je:

1. okovratnik s reverom
2. Zaobljeni okovratnik
3. Šal s ovratnikom

1

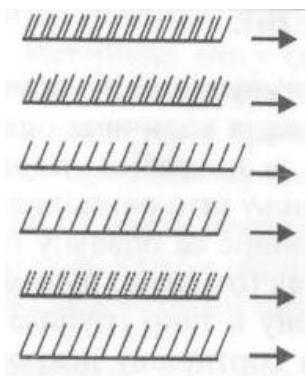
185. Dato polaganje materijala je:

1. naizmjenično polaganje krojačkih materijala
2. jednosmjerno polaganje krojačkih materijala
3. polaganje u par krojačkih materijala

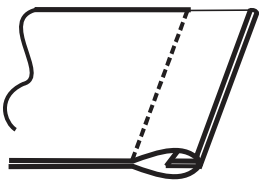
1

186. Dato polaganje materijala je:

1. naizmjenično polaganje krojačkih materijala
2. jednosmjerno polaganje krojačkih materijala
3. polaganje u paru krojačkih materijala

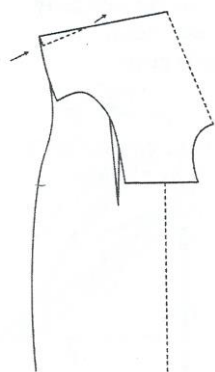
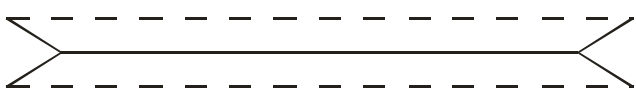
1

187. Prikazani šav je:		
	1. Zatvoreni rubni šav 2. Raspeglan otvoreni šav 3. Dvostruko zatvoren šav	1
188. U tehnološkom postupku šivanja muških pantalona prva operacija je:	1. rezanje otvora zadnjeg džepa, 2. zašivanje ivica prednjih i stražnjih nogu, 3. sastavljanje šava zadnjeg sjedišta, 4. peglanje šavova na pantalonama.	2
189. Mašinska igla Nm 75 ima promjer tijela igle	1. 75cm 2. 0.75 mm 3. 0.75 m 4. 75 mm	2
U sljedećim zadacima zaokružite brojeve ispred traženih odgovora		
190. Mašine (uređaji) za grubo rezanje su:	1. mašina sa vertikalnim nožem - vertikalni nož 2. mašina sa krutim nožem - mašina za bušenje 3. mašina sa trakastim nožem - bansek 4. mašina sa pvišegaonim nožem	1
191. Prema sastavu sirovine, konac može biti:	1. Pamučni konac 2. Vuneni konac 3. Sintetički konac 4. Kožni konac	1
192. Na dijelovima odjeće izrađen je zapor na:	1. gajkama 2. bočni šav 3. kragne 4. ušivenom džepu	1
193. Podmazivanje šivaćih mašina može biti:	1. serijsko 2. ručno 3. završno 4. poluautomatsko	1
194. Mašine za šivanje kratkim šavovima su:		1

1. Mašine za konture 2. Mašine za pravljenje rupa 3. Džepne šivaće mašine 4. Mašine za izradu učvršćenja	
195 Prema sezoni, odjeća može biti: 1. zimska 2. zaštitna 3. vunena 4. ljetnja 5. svilena 6. vansezonska (proljetna i jesenska) odjeća	1,5
196 Modni detalji su: 1. džep 2. kravata 3. čarapa 4. ovratnik 5. epoleta 6. šal 7. cap 8. manžetna	1,5
197 Karakteristike industrijskog načina proizvodnje su: 1. Produktivnost rada je veća 2. Dugo vrijeme izrade odjevnog predmeta 3. Tehnička oprema niska 4. Kratko vrijeme izrade odjevnog predmeta	2
198 Automatske parne prese izvode radne operacije: 1. radnik kontrolira rad preko ručice i pedale 2. parametri se određuju pomoću plastične programske kartice 3. radnik određuje dužinu vremenskih intervala parametara 4. parametri se ubacuju u uređaj pomoću fotoćelije	2
199 Za fino krojenje sloja materijala koriste se: 1. mašina sa vertikalnim nožem 2. mašina sa nožem u obliku vrpce (bansek) 3. mašina sa okruglim nožem 4. mašina sa poligonalnim nožem 5. štanc - mašina (mašina sa krutim nožem)	
200 Materijali koji se koriste u proizvodnji teške odjeće su: 1. dnevni materijali	2

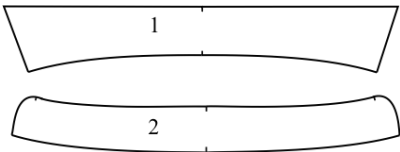
2. osnovni materijali 3. sintetički materijali 4. pomoćni materijali 5. radni materijali	
201. Elementi donjeg transporta sa zupcima su: 1. Zupci 2. Igle 3. Nožna papučica 4. Ploča ubodna	2
202. Zajedničke karakteristike parnih presa su: 1. Rade u parovima 2. Imaju jedan kalup 3. Imaju dva kalupa između kojih se utiskuje odjevni predmet 4. Oni sami određuju temperaturu glačanja	2
203. Karakteristike zrnastih bodova su: 1. lako se paraju 2. teže ih je rastrgati 3. troše manje konca 4. troše puno konca	2
204. Karakteristike industrijskog načina proizvodnje odjeće su: 1. Kraće vrijeme izrade odjevnog predmeta 2. Izrada unikatnih odjevnih predmeta 3. Veća produktivnost proizvodnje 4. Tehnička opremljenost proizvodnje je mala 5. Niža cijena proizvoda 6. Duže vrijeme izrade odjevnog predmeta	2
205. Karakteristike zanatskog načina proizvodnje odjeće su: 1. Kraće vrijeme izrade odjevnog predmeta 2. Izrada unikatnih odjevnih predmeta 3. Veća produktivnost proizvodnje 4. Tehnička opremljenost proizvodnje je mala 5. Niža cijena proizvoda 6. Duže vrijeme izrade odjevnog predmeta	3
206. Dvoiglovka s granuliranim ubodom koristi se za: 1. Šivanje kaiša 2. Šivanje naljepnicu 3. Obrublivanje ivica 4. Šivanje ušivenih džepova 5. Šivanje patentnih zatvarača (patentni zatvarač, patentni zatvarač) 6. Šivanje dugmadi	3

Popunite sljedeće rečenice i tabele

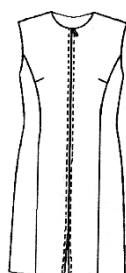
207. Obrezivanje ivica rezanih dijelova sprečava _____ materijal.	1
208. Na slici je prikazano šivanje haljine _____.	1
	
209. Na slici je punom linijom prikazano mjesto _____ paspuliranog džepa.	1
	
210. Postupak koji je dio proizvodnog procesa i predstavlja različite postupke za preradu osnovnih i pomoćnih materijala u gotove odjevne predmete naziva se _____ izrada odjeće.	1
211. Mašina koja se koristi za šivanje tkanina ima jednu iglu i dva konca, gornju i donju nit hvataljke, a radi s ravnim rnostim ubodom, naziva se _____.	1
212. Premještanje proizvoda s jednog radnog mjesta na drugo unutar proizvodne jedinice je _____ transport.	1
213. U industrijskoj proizvodnji odjeće prave se rupe na _____ za pravljenje rupa.	1
214. Mašina za fino krojenje s beskrajnim nožem u obliku trake naziva se _____.	1
215. Zavisno o načinu grijanja, pegle mogu biti: parna, električna i _____.	1
216. Kada ušivate rukave u izrez rukava, morate paziti da odgovaraju _____ na rukavu i izrezu rukava.	1

217. Džep na prsima na muškoj košulji pripada grupi _____ džepova.	1
218. Ringlica (zapor) je kratki debeli šav koji se vrši _____ bodom.	1
219. Uši igle, tijelo igle, vrh igle, duži žlijeb, kraći žlijeb, glava igle i urez igle dijelovi su _____.	1
220. Slika prikazuje mašinu _____ za grubo	1
	
221. Sljedeći uređaji i mašine za peglanje koriste se za peglanje odjeće za srednje i završno peglanje: prese za peglanje, jedinice za peglanje, _____ i _____.	1
222. Proces oblikovanja tkanih i pletenih tekstilnih materijala pod dejstvom toplote, pare i pritiska naziva se _____ odjeća.	1
223. Na slici je prikazana _____.	1
	

224. Peglanje šavova između pojedinih operacija šivanja naziva se _____ peglanje.	1
225. Džep na muškoj košulji izrađen je na _____ strani prednjeg dijela i obično je _____ džep.	1
226. Rublje i sportska odjeća obično su izrađeni od _____ materijala.	1
227. Ušice na hlačama smanjuju razliku u veličini između _____ i _____.	1
228. Tehnološki proces proizvodnje odjeće uključuje sljedeće faze rada: _____ _____ _____	1,5

229. Dopuni sljedeću šemu: <pre> graph TD A[Nabavka] --> B[] B --> C[Skladištenje] C --> D[Neposredna izrada] D --> E[] E --> F[Otprema] F --> G[Evidencija] </pre> Pokazana je šema proizvodnog procesa izrade odjeće u kojoj nedostaju pojedine faze. Dovršite šemu proizvodnog procesa unosom faza koje nedostaju: 1. Kontrola 2. Krojenje 3. Transport 4. Završna obrada	2
230. Specijalna šivaća mašina (SSM), za zahvatanje (slaganje) formira _____ s zrnastim bodom tipa _____.	2
231. Za _____ izrezane dijelove odjeće koristi se posebna šivaća mašina (SSM) s rubnim šavom kako bi se spriječio _____ materijal.	2
232. Električni parni stolovi koriste se za _____ peglanje u laganoj teškoj i _____ konfekciji. Sastoje se od postolja, _____ pegle, uređaja za sušenje tkanine i rezervoara sa _____ za proizvodnju pare..	2
233. Tehnička kontrola uključuje proces proizvodnje odjeće od ulaska _____ u kompaniju, pa do izlaska _____	2
234. Na lijevoj strani je slika izrezanih dijelova odjeće. Napiši imena dijelova u redove s desne strane: 1. _____ 2. _____	2
235. Parametri peglanja su _____.	2
236. Tokom izrade odjevnog predmeta vrši se _____ peglanje, a na kraju izrade _____ peglanje	2

237. Dopuni rečenice na osnovu date skice prednjeg dijela haljine.

prednji dio

Prednji dio sastoji se od _____ izrezanih dijelova.

Ušice su ušivene na prednjem _____ dijelu.

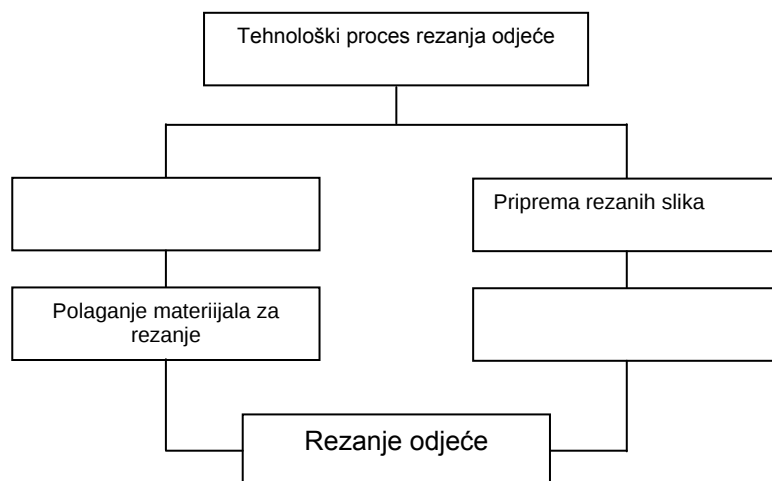
Haljina se zakopčava sa _____ cijelom dužinom _____ dijela.

Rub na haljini rađen je na _____ šivaćoj mašini.

2

238. Dovršite šemu tehnološkog procesa unošenjem broja faze procesa koja nedostaje.

1. označavanje rezanih dijelova
2. priprema materijala za krojenje
3. numeriranje izrezanih dijelova
4. nanošenje rezne slike na krojački nasip

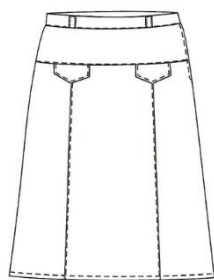

2

239. Konačna (završna) kontrola kontrolira _____ gotovih odjevnih predmeta i upoređuje svaki odjevni predmet sa _____. Kontrola provjerava _____ gotovu odjeću i uspoređuje ih sa standardom.

2

240. Dopuni rečenice na osnovu date skice prednjeg dijela suknje.

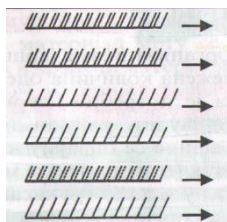

Prenji dio

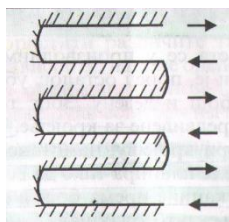
Prednji dio sastoji se od _____ izrezanih dijelova.
Šavovi na prednjoj strani su _____.
Pojas je _____ sa _____.
U gornji šav suknje ušiveni su _____.
Rub na suknji izrađen je na _____ šivaćoj mašini.

2

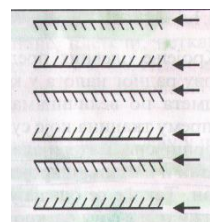
241. Na liniju ispod slike napišite naziv načina polaganja materijala.

1. _____

2. _____

3. _____

3

242. Na crte ispod slika napišite koliko je niti jednožičnih niti:

3

243. Skraćenice su navedene s lijeve strane, upišite njegovo značenje u crtu pored kratice:

OM --- _____

MP --- _____

ZP --- _____

SM --- _____

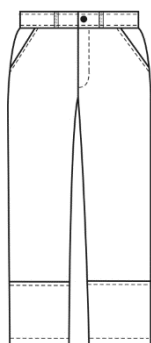
A --- _____

PP --- _____

3

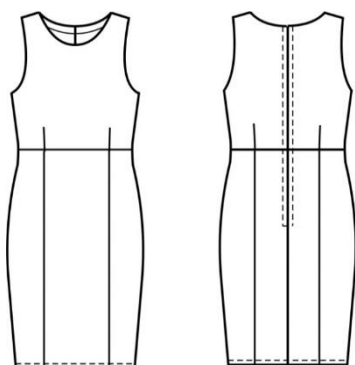
244. Dopuni rečenice na osnovu date skice prednjeg dijela pantalona.

3

Prednji dio sastoji se od _____ izrezanih dijelova.
 Dijelovi na hlačama povezani su _____ šavom.
 Na prednjim dijelovima hlača napravljen je _____
 džep.
 Pojas je na pantalonama _____ sa _____, a zakopčan
 je _____ i _____.
 Patent zatvarač se nalazi u prednjem šavu
 _____.
 Rub na hlačama izrađen je na _____ šivaćoj mašini.

245. Dopuni rečenice na osnovu date skice haljine.

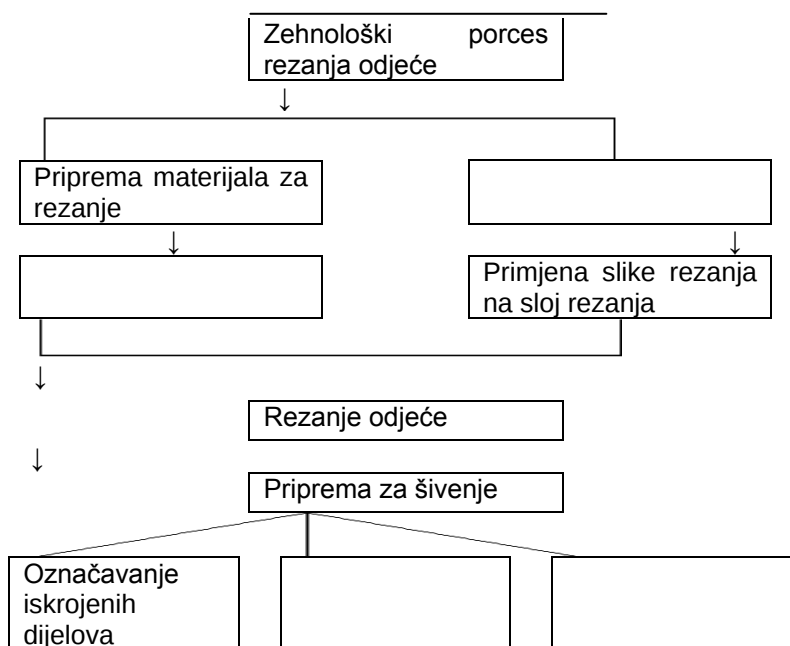

Broj izrezanih prednjih dijelova haljine je _____, a
 stražnjih _____. Na prednjoj i stražnjoj strani nalazi se
 _____ koji haljinu prilagođavaju tijelu. _____ su
 ušivene za izrez vrata i rukava. Haljina se zakopčava
 sa _____ koji se nalazi u šavu na
 _____ dijelovima. Rub na haljini
 rađen je na šivaćoj mašini _____.

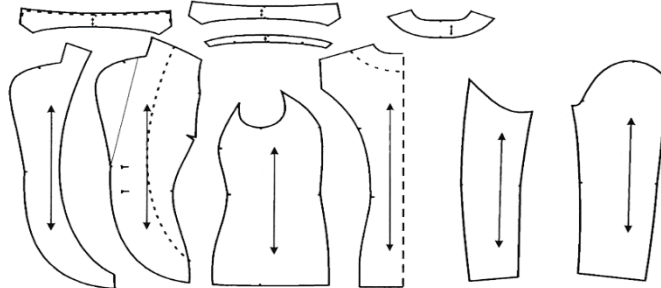
246.

Dovršite šemu tehnološkog
 procesa izrade odjeće
 unošenjem broja faze procesa
 koji nedostaje.

1. Priprema rezanja slika
2. Numerisanje rezanih dijelova
3. Kompletiranje snopova
4. Polaganje materijala u rezani sloj

247. Zatamnite one izrezane dijelove muške jakne na kojima je zalijepljena presvlaka (flizelin).

5

U sljedećim zadacima napišite ili izvucite kratki odgovor

248. Rezana slika je:

2

249. Izrezani dijelovi muške košulje na koje je zalijepljena presvlaka (flizelin):

2

250. Završno peglanje je:

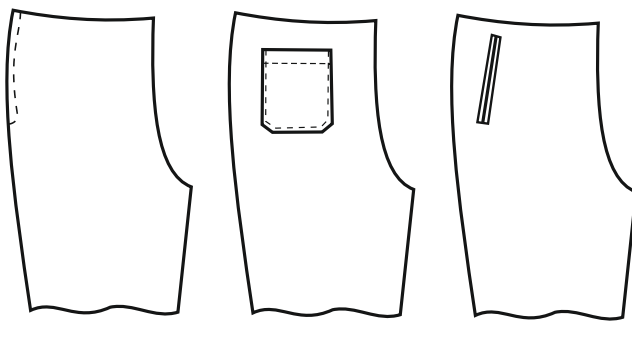
2

251. Vrste podmazivanja šivaćih mašina su:

3

U sljedećim zadacima uredite i povežite pojmove prema zahtjevu

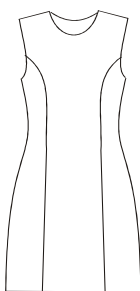
252. Na lijevoj strani su slike džepova na hlačama, a na desnoj nazivi određenih vrsta džepova. Ispod slike napišite broj imena odgovarajućeg džepa.

1. Paspulirani džep
2. Džep u šavu
3. Našiveni džep

1,5

253. Na osnovu date skice haljine, rasporedite faze spajanja prednjeg dijela hronološkim redoslijedom (od 1 do 3)

_____ peglanje oblikovanih šavova

_____ zašivanje ivica šavova na prednjem srednjem dijelu i bočni dijelovi

_____ sastavljanje šavova između prednjeg srednjeg dijela i prednjih bočnih dijelova

1,5

254. Imena su navedena s lijeve strane, a tipovi kontrole proizvodnje dati su s desne strane. Napišite odgovarajući broj imena ispred tipa kontrole.

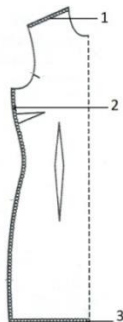
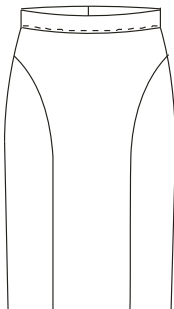
1. Kontrola materijala	_____ Kontrola polupoizvoda
2. Međufazna kontrola	_____ Kontrola gotovih proizvoda
3. Završna kontrola	_____ Kontrola ulaza

1,5

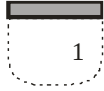
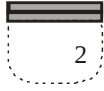
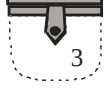
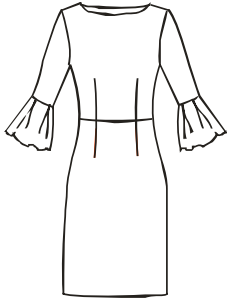
255. Odjevni predmeti dati su s lijeve strane, a rupe s desne strane. Na liniju ispred naziva rupe napišite broj odgovarajućeg odjevnog predmeta.

1. košulja	Rupica sa okruglinom
2. Džins odjeća	Paspulirana rupica
3. Kožni prsluk	Ravna rupica

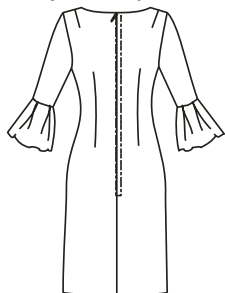
1,5

256.	Vrste tehničkih kontrola navedene su s lijeva, a njihove faze desno. Na liniju ispred faze unesite broj odgovarajuće kontrole.			
	1. kontrola materijala	_____	Kontrola bočnog šava	1,5
	2. međufazna kontrola	_____	Kontrola sirovina	
	3. završna kontrola	_____	Kontrola sašivene odjeće	
257.	Prikazan je izrezani dio haljine čiji su šavovi označeni brojevima. U red pored svakog imena unesite odgovarajući broj sa slike.			
		_____	Dužina modela-porub	1,5
		_____	Bočni šav	
		_____	Rameni šav	
258.	Na osnovu date slike suknje rasporedite faze spajanja prednjeg dijela hronološkim redoslijedom (od 1 do 3).			
		_____	Raspeglavanje formiranih šavova	1,5
		_____	Sastavljanje šavova između prednjeg srednjeg i prednjih bočnih dijelova	
		_____	Obrubljivanje ivica šavova na prednjim srednjim i bočnim dijelovima	
259.	Složite faze izrade ruba haljine hronološkim redoslijedom (od 1 do 3).			
	_____	Obrezivanje ruba ivica		1,5
	_____	Fiksiranje pojačanja na ivici		
	_____	Sastavljanje opšivaka		
260.	Vrste rupa date su s lijeve, a vrste odjeće s desne strane. Na liniju ispred odjeće napišite broj odgovarajuće rupe.			2

1 Ravne rupe s jednim lančanim bodom 2 Zaobljene rupice 3 Rave rupice sa zrnastim ubodom 4 Paspulirane rupice Džins odjeća džemper Kožni prsluk košulja	
261. Na lijevoj strani su date mašine i uređaji za krojenje, a na desnoj vrsta krojenja. Napiši vrstu krojenja na linije ispred mašine 1. Grubo rezanje 2. Fino rezanje Trakasti nož Električne makaze Mašine sa vertikalnim nožem Mašina za probijanje	2
262. Složite hronološkim redoslijedom (od 1 do 4) faze izrade manžetne za mušku košulju. Označavanje mjesta za rupe Naštepavanje manžetne Sastavljanje manžetne podrezivanje i okretanje manžetne	2
263. Vrste šavova date su s lijeve strane, a odjevni predmeti s desne strane. Na liniju ispred odjeće upišite broj odgovarajućeg šava. 1. Otvoreni šav 2. Zatvoreni šav košulja Kaput sa postavom Dzemper Muško odjelo	2

264.	Na lijevoj strani su dati tipovi termofiksiranja, a na desnoj izrezani dijelovi odjevnih predmeta. Na liniju ispred reznog dijela upišite broj odgovarajuće vrste termofiksacije. 1. djelimična fiksacija 2. frontalna fiksacija ___ okovratnik na muškoj košulji ___ prednji dio kaputa ___ kaiš na suknji ___ prednji dio muškog sakoa	2
265.	S lijeve strane su slike različitih vrsta prosječnih džepova, a s desne su nazivi džepova. U liniju ispred imena džepa unesite broj sa slike koji označava tu vrstu džepa. ___ Džep sa dva paspula i patentnim zatvaračem ___ Džep sa dva paspula ___ Džep sa jednim paspulom ___ Džep sa dva paspula i dugmetom	2
266.	Složite hronološkim redoslijedom (od 1-4) faze sastavljanja ženske suknje. ___ Izrada bočnog šava ___ Šivenje i zatvaranje kaiša ___ Peglanje bočnog šava ___ Peglanje kaiša	2
267.	Na osnovu date skice haljine rasporedite operacije spajanja prednjeg dijela hronološkim redoslijedom (od 1 do 4) ___ Peglanje sastava šavova ___ izrada šavova na prednjem gornjem i prednjem donjem dijelu ___ sastavljanje prednjeg gornjeg i prednjeg donjeg dijela ___ Napegľavanje ušitaka	2

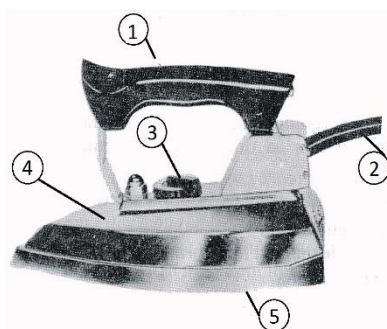
268. Na osnovu date slike ženske haljine rasporedite operacije izrade zadnjeg dijela hronološkim redoslijedom (od 1 do 5)

- _____ šivanje patentnog zatvarača
- _____ izrada ušitaka na poleđini haljine
- _____ peglanje šava sredine stražnjeg dijela, od otvora zatvarača do dužine modela
- _____ sastavljanje sredine stražnjeg dijela, od otvora patent zatvarača do dužine modela
- _____ napeglavanje ušitka na srtažnjem dijelu

2,5

269. Prikazana je električna pegla čiji su dijelovi označeni brojevima. U red pored svakog imena unesite odgovarajući broj sa slike

- _____ termoregulator
- _____ ploča za zagrijavanje
- _____ držač
- _____ električni priključak
- _____ tijelo pegle

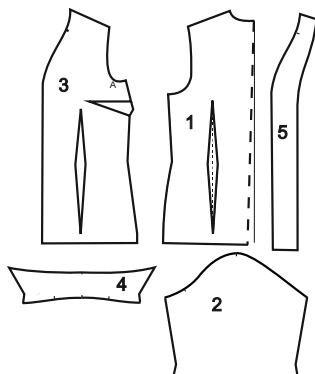
2,5

270. Na liniju ispred vrste materijala unesite broj odgovarajućeg načina postavljanja prilikom krojenja.

	_____ keper
1. Obavezan isti smjer osnove reznih dijelova	_____ somot
	_____ platno
2. Ne postoji obavezni pravac osnove reznih dijelova	_____ teksas
	_____ pliš

2,5

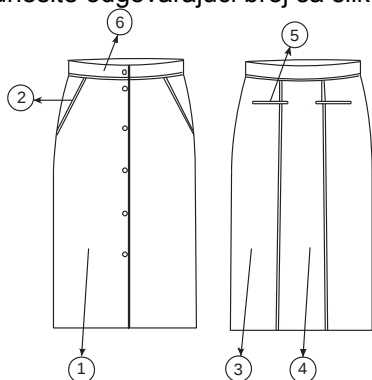
271. Na desnoj strani su imena pojedinih dijelova ženske bluze, a na lijevoj su slike dijelova ženske bluze. Pored svakog naslova dijela unesite broj dijela sa slike koja mu odgovara.

- _____ rukav
- _____ Prednji dio
- _____ okovrtanik
- _____ Opšivak prednjeg dijela
- _____ Zadnji dio

3

272. Uz skicu prednjeg i zadnjeg dijela suknje navedena su imena. U red pored svakog imena unesite odgovarajući broj sa slike.

- _____ Džep sa jednim paspulom
- _____ Zadnji bočni dio
- _____ Kaiš
- _____ Prednji dio
- _____ Zadnji srednji dio
- _____ Kosi džep

3

273. Podjela odjeće prema namjeni navedena je na lijevoj strani, a vrste odjevnih predmeta date su na desnoj strani. Ispred naziva odjeće unesite broj koji odgovara njenoj namjeni.

1. radna	_____ trenerka
2. svečana	_____ Kecelja za kuvanje
3. sportska	_____ vjenčanica
4. posebna	_____ Vatrogasno odijelo
5. zaštitna	_____ Odijelo za ronioce
	_____ Medicinska uniforma

3

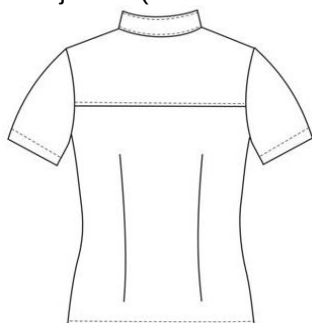
274.

Vrste mšinskih uboda date su s desne strane, a njihove karakteristike s lijeve strane. U redak pored vrste mašinskog uboda unesite broj odgovarajuće karakteristike.

1. visoka elastičnost	
2. teže se paraju	
3. troše više niti	_____ Zrnasti mašinski ubodi
4. nisu elastični	
5. troše manje niti	_____ Lančani mašinski ubodi
6. lako se rastgaju	

3

275. Na osnovu date skice ženske bluze, rasporedite operacije izrade zadnjeg dijela hronološkim redoslijedom (od 1 do 6)

- _____ sastavljanje gornjeg dijela (pseca)s donjim dijelom
- _____ peglanje šavova (pseca)
- _____ šivanje šavova na leđima
- _____ peglanje ušitka
- _____ obrada ruba šava (pseca)

3

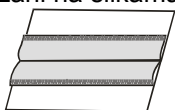
276. Napiši broj odgovarajuće mašine ispred operacije šivenja.

		_____	Za izradu (zapora) riglica
1.	Mašina za kratke šavove	_____	Za ušivanje kontura
		_____	Za ušivanje dugmadi
		_____	Za izradu veza
2.	Mašina za duge šavove	_____	Za izradu rupica
		_____	Za paspuliranje džepova

3

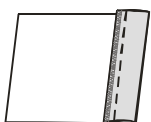
277. Šavovi su prikazani na slikama. Pored svakog imena unesite broj odgovarajućeg šava sa slike.

1.

Porubni šav

2.

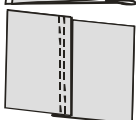
Dvostruko zatvoreni šav

3.

Dvostruko naštepani šav

4.

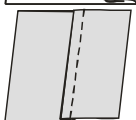
Otvoreni porubni šav

5.

Rapeglani otvoreni šav

6.

Otvoreni naštepani šav

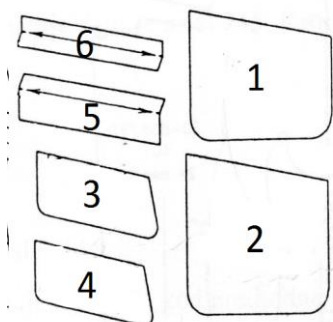
3

278. Na liniji pored napišite redni broj za redoslijed operacija u krojačkoj radnji

_____	krojenje reznog sloja
_____	priprema materijala za krojenje
_____	nanošenje slike rezanja na rezni sloj
_____	polaganje materijala u rezani sloj
_____	označavanje i numeracija rezanih dijelova
_____	kompletiranje snopa

3

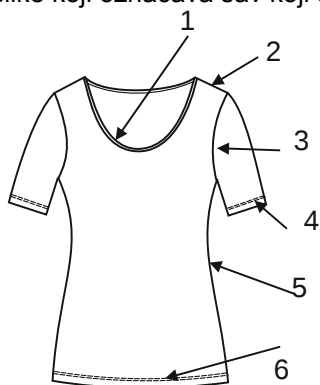
279. Napiši odgovarajući broj sa slike na liniju ispred naziva reznog dijela.

- _____ Poklopac čepa (osnovni materijal)
 _____ Poklopac čepa (pomoćni materijal)
 _____ Gornji paspul
 _____ Donji paspul
 _____ Donja čep kesa
 _____ Gornja čep kesa

3

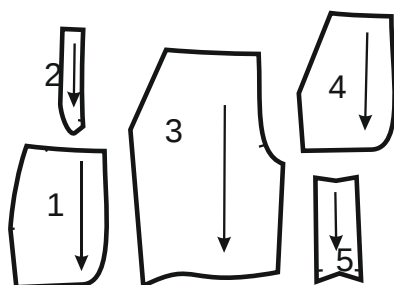
280. Na lijevoj strani je skica ženske majice s označenim šavovima, a na desnoj strani nazivi mašina na kojima se mogu izrađivati pojedinačni šavovi. Pored svakog imena mašine unesite broj sa slike koji označava šav koji se obrađuje na toj mašini.

- _____ mašina sa aparatom za
paspuliranje
 _____ dvostruka igla s lančanim bodom
(iberdek)
 _____ mašina za šivenje i spajanje
(endlarica)

3

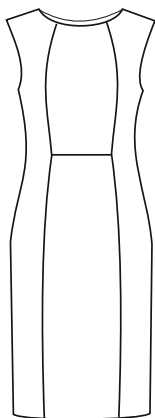
281. Na lijevoj strani prikazani su dijelovi muških pantalona, a na desnoj strani nazivi detalja muških pantalona. Pored svakog imena detalja unesite brojeve sa slike koji označavaju dijelove koji su dio tog detalja

- _____ Kosi džep
 _____ Otvor sa patent zatvaračem

3

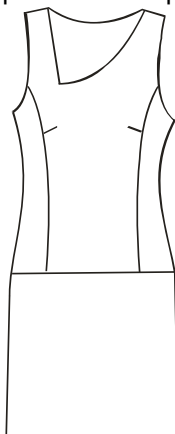
282. Na osnovu date skice ženske haljine rasporedite radnje izrade prednjeg dijela hronološkim redoslijedom (od 1 do 5).

- _____ raspeglavanje šavova kompozicije prednjeg srednjeg gornjeg i prednjeg srednjeg donjeg dijela
- _____ sastav prednjih srednjih i bočnih dijelova
- _____ sastav prednjeg srednjeg gornjeg i prednjeg srednjeg donjeg dijela
- _____ Opšivanje rubove prednjih dijelova haljine
- _____ Raspeglavanje šavova s prednje strane i bočnih dijelova

3

283. Na osnovu date skice haljine rasporedite radnje izrade prednjeg dijela hronološkim redoslijedom (od 1 do 7): На основу дате скице хаљине, поређати операције израде предњег дела хронолошким редом (од 1 до 7) :

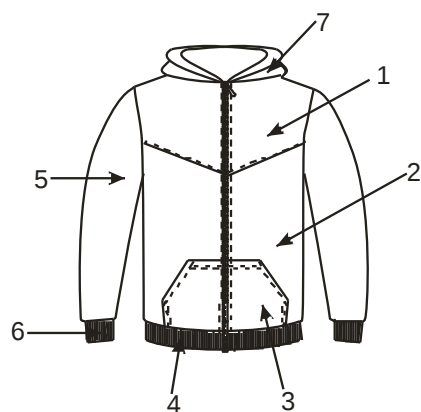
- _____ Ušivanje prsnih ušitaka
- _____ Sastavljanje gornjeg i donjeg dijela
- _____ Obrubljivanje ivica dijelova / završetka haljine
- _____ Raspeglavanje šavova prednjeg gornjeg dijela
- _____ Raspeglavanje šava gornjeg i donjeg dijela
- _____ Napegavanje ušitaka
- _____ Sastavljanje prednjih srednjih i prednjih bočnih dijelova

3,5

284.

Na osnovu date skice muške majice, čiji su izrezani dijelovi označeni brojevima, unesite odgovarajući broj u crtu ispred naziva krojnog dijela.

3,5

Našepani džep

Kapuljača

Prednji gornji dio

Traka na dužini rukava

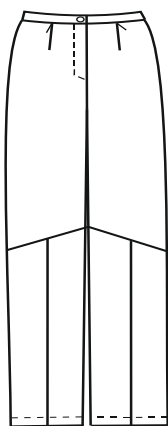
Prednji donji dio

Traka na dužini modela

Rukav

285.

Na osnovu date skice ženskih pantalona rasporedite radnje izrade prednjeg dijela ženskih pantalona hronološkim redoslijedom (od 1 do 8):

peglanje ušitaka na prednjoj strani pantalona

Sastavljanje gornjeg i donjeg prednjeg dijela

zašivanje ivica gornjeg i lijevog i desnog donjeg dijela pantalona

raspeglavanje šava sastava lijevog i desnog donjeg dijela

šivanje ušitaka na prednjoj strani pantalona

peglanje šava kompozicije gornjeg i donjeg prednjeg dijela

Sastav lijevog i desnog donjeg dijela

Ušivanje patentnog zatvarača

3,5

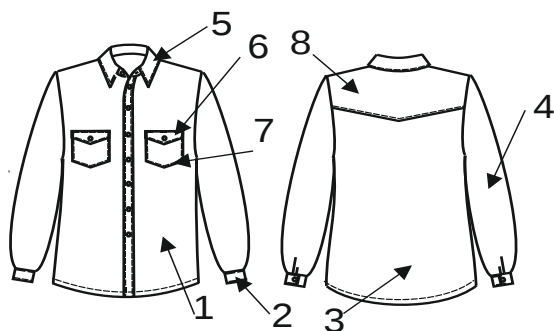
286. Na osnovu operacija šivanja pojasa na ženskim hlačama, na crte ispred operacija hronološkim redom unesite broj za tačan redoslijed (od 1 do 8)

- Prepegajte kaiš
- Obrežite i okrenite krajeve pojasa preko lica
- Zatvorite pojas (ukrasnim) šavom
- Zašijte jednu stranu pojasa (licem u lice)
- Označite i napravite rupu na pojasu

4

- _____ Obradite na ivici jedne strane pojasa
- _____ Zatvorite ravnu i produženu stranu pojasa
- _____ Označite i zašijete dugme na pojasu

287. Na desnoj strani su imena dijelova muške košulje. U red pored svakog imena unesite odgovarajući broj sa slike

- _____ Zadnji dio
- _____ Prednji dio
- _____ Rukav
- _____ okovratnik
- _____ Poklopac za džep
- _____ Ramenjača (satla)
- _____ manžezna
- _____ Džep

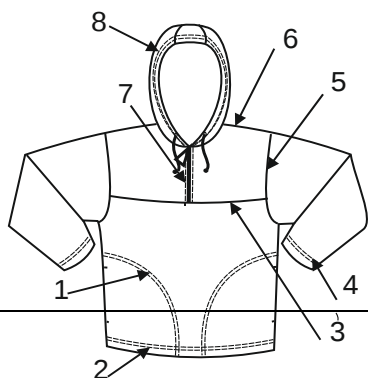
4

288. Vrste mašinskih šavova date su s lijeve strane, a njihova imena s desne. Na liniju ispred imena šava napišite broj odgovarajuće vrste šava:

1. 600	_____ Ivični ubod
2. 500	_____ Prekriveni ubod
3. 100	_____ Zrnasti ubod
4. 300	_____ Jednostruki lančani ubod

4

289. Na lijevoj strani je skica dukserice s označenim šavovima, a na desnoj strani su nazivi mašina na kojima se mogu izraditi pojedinačni šavovi. Uz svako ime mašine unesite broj sa slike, koji označava šav koji je napravljen na toj mašini.

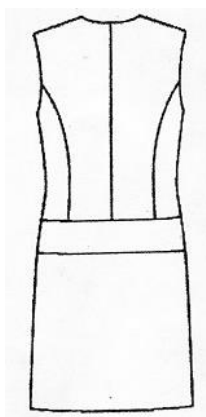

mašina za šivenje i spajanje
(endlarica)

Štep mašina

4,5

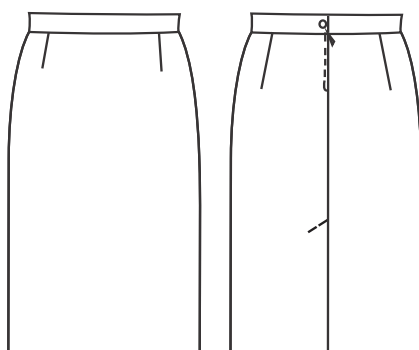
290. Složite hronološki (od 1 do 9) redosljed operacija izrade zadnjeg dijela haljine:

- _____ 1. Sastaviti zadnji srednji i zadnji bočni dio
- _____ 2. Sastavite srednji dio zadnjeg dijela od dekoltea do ispod struka
- _____ 3. Sastavite gornji zadnji dio sa srednjim (strukom) dijelom
- _____ 4. Napeglati (gornji) šav pojasnog dijela
- _____ 5. Obradite ivice stražnjeg dijela haljine
- _____ 6. Raspeglajte šav sredine leđa
- _____ 7. Raspeglajte šavove zadnjeg dijela
- _____ 8. Zategnite (donji) šav struka
- _____ 9. Sastavite srednji i donji dio haljine

4,5

291. Na osnovu date skice suknje, hronološki rasporedite postupke izrade: (1-10)

- _____ 1. Napeglavanje ušitka na prednjem dijelu
- _____ 2. sastavljanje sredine stražnjeg dijela od otvora cibzara do proreza
- _____ 3. Raspeglavanje bočnih šavova suknje
- _____ 4. Napeglavanje ušitaka na stražnjem dijelu
- _____ 5. Ušivanje ušitaka na prednjem dijelu suknje
- _____ 6. Ušivanje cibzara
- _____ 7. Ušivanje ušitaka na stražnjem dijelu suknje
- _____ 8. Obrada izrezanih dijelova suknje/englanje
- _____ 9. sastavljanje bočnih šavova prednjeg i stražnjeg dijela suknje
- _____ 10. Raspeglavanje šava sredine zadnjeg dijela

5

DODATAK 3. Radni zadaci sa obrascima za ocjenu

Dragi učenici, mentori i procjenitelji,

Pred vama su dokumenti koji sadrže radne zadatke i obrasce za ocjenu koji će biti predstavljeni na maturskom praktičnom radu za obrazovni profil **tehničara dizajna odjeće**. Namijenjeni su vježbanju i pripremi za polaganje mature, kao i ocjenjivačima da usvoje primijenjene metodologije ocjenjivanja.

Zadaci su rađeni prema kompetencijama: izrada umjetničkih i tehničkih skica te zbirka skica i poznavanje postupaka izrade odjevnih predmeta i modnih detalja za unikatnu i industrijsku proizvodnju, koji se provjeravaju na ispitu. U okviru dva složena radna zadatka, kombinuju se zahtjevi svih dijelova, jedinica kompetencija navedenih u kvalifikacionom standardu. U okviru zadatka provjerava se kompetencija učenika u pogledu planiranja i organizacije rada, zaštite na radu, zaštite životne sredine, kao i odnosa prema radu i sredstvima za rad i potrebe vođenja evidencije o radu.

Zadatak predviđa da se učenik dovede u profesionalnu situaciju dok obavlja poslove **tehničara dizajna odjeće**.

Svaki radni zadatak donosi **maksimalno 100 bodova**. Učenik mora postići najmanje **50 bodova na svakom praktičnom zadatku** da bi položio ispit. Obrasci za ocjenu sadrže identificirane aspekte, indikatore procjene, kao i odgovarajuće mjere procjene date kroz skalu u dva koraka.

Pravilno izvođenje operacija tokom praktičnog izvođenja podrazumijeva da je učenik: sposoban da **samostalno** izvršava radne zadatke, pokazuje da posjeduje potrebna znanja i vještine za izvršavanje složenih zadataka i povezivanje različitih koraka unutar njih; preuzima odgovornost za primjenu procedura, resursa i organizaciju vlastitog rada. Svi gore navedeni kriterijumi moraju se uzeti u obzir prilikom procjene kompetencije.

Radni zadaci koji će se realizovati na maturi omogućavaju provjeru sposobnosti učenika za obavljanje određenih poslova za kvalifikaciju za koju su se školovali, kao i utvrđivanje spremnosti za uključivanje u svijet rada.

Želimo vam sretan i uspješan rad!

Autori

SPISAK RADNIH ZADATAKA

Po završetku obrazovanja za obrazovni profil **tehničara dizajnera odjeće**, učenik stječe profesionalne kompetencije koje se provjeravaju odgovarajućim radnim zadacima kako je navedeno u sljedećoj tabeli.

Profesionalna kompetencija	Šifra radnog zadatka	Radni zadaci
IZRADA IDEJNOG RJEŠENJA ODJEVNOG PREDMETA	TDO -A1	Dizajniranje ženske haljine za sezonu proljeće / ljeto
	TDO -A2	Dizajniranje ženske haljine za sezonu jesen / zima
	TDO -A3	Dizajniranje ženske suknje za sezonu proljeće / ljeto
	TDO -A4	Dizajniranje ženske suknje za sezonu jesen/ zima
	TDO -A5	Dizajn ženske bluze za sezonu proljeće / ljeto
	TDO -A6	Dizajn ženske bluze za sezonu jesen / zima
	TDO -A7	Dizajniranje ženskih hlača za sezonu proljeće / ljeto
	TDO -A8	Dizajniranje ženskih hlača za sezonu jesen / zima
PROTOTIPIRANJE ODJEVNOG PREDMETA DETALJI	TDO -B1	Izrada košulje s kragom
	TDO -B2	Izrada džepa s jednim paspulom i poklopcem
	TDO -B3	Izrada džepa sa dva paspula i poklopcem
	TDO -B4	Izrada našivenog džepa sa preklopom i poklopcem
	TDO- B5	Izrada našivenog džepa s poklopcem

KOMBINACIJE RADNIH ZADATAKA ZA MATURSKI ISPIT

комбинација број	radni zadaci	broj kombinacije	radni zadaci	broj kombinacije	radni zadaci
1	TDO-A1 TDO-B1	2	TDO-A1 TDO-B2	3	TDO-A1 TDO-B3
4	TDO-A1 TDO-B4	5	TDO-A1 TDO-B5	6	TDO-A2 TDO-B1
7	TDO-A2 TDO-B2	8	TDO-A2 TDO-B3	9	TDO-A2 TDO-B4
10	TDO-A2 TDO-B5	11	TDO-A3 TDO-B1	12	TDO-A3 TDO-B2
13	TDO-A3 TDO-B3	14	TDO-A3 TDO-B4	15	TDO-A3 TDO-B5
16	TDO-A4 TDO-B1	17	TDO-A4 TDO-B2	18	TDO-A4 TDO-B3
19	TDO-A4 TDO-B4	20	TDO-A4 TDO-B5	21	TDO-A5 TDO-B1
22	TDO-A5 TDO-B2	23	TDO-A5 TDO-B3	24	TDO-A5 TDO-B4
25	TDO-A5 TDO-B5	26	TDO-A6 TDO-B1	27	TDO-A6 TDO-B2
28	TDO-A6 TDO-B3	29	TDO-A6 TDO-B4	30	TDO-A6 TDO-B5
31	TDO-A7 TDO-B1	32	TDO-A7 TDO-B2	33	TDO-A7 TDO-B3
34	TDO-A7 TDO-B4	35	TDO-A7 TDO-B5	36	TDO-A8 TDO-B1
37	TDO-A8 TDO-B2	38	TDO-A8 TDO-B3	39	TDO-A8 TDO-B4
40	TDO-A8 TDO-B5				

Radni zadatak TDO-A 1

NAZIV ZADATAKA: **Dizajniranje idejnog rješenja za ženske haljine za sezonu proljeće / ljeto**

Na osnovu dva data uzorka tekstilnih materijala, dizajnirajte idejno rješenje ženske haljine za sezonu proljeće / ljeto. Pokažite modnom ilustracijom dizajn idejnog rješenja na datoj modnoj figuri (Dodatak 1).

Na datoj tabeli za tehnički crtež (Dodatak 2) prikazati projekciju idejnog rješenja sa tehničke crteža sprijeda, straga i sa strane.

Maksimalno vrijeme za izradu zadatka je 300 minuta. Nakon što protekne maksimalno vrijeme, zadatak se prekida i procjenjuje se ono što je do tada urađeno. Ako u roku za izvršenje zadatka učenik prekida rad po volji (odustajanje), boduje se ono što je do tada urađeno

Za vrednovanje se koristi obrazac za vrednovanje radnog zadatka broj A

Radni zadatak TDO-A 2

NAZIV ZADATAKA: Dizajniranje idejnog rješenja ženske haljine za sezonu jesen / zima

Na osnovu dva data uzorka tekstilnih materijala, dizajnirajte idejo rješenje ženske haljine za sezonu jesen / zima. Pokažite modnom ilustracijom dizajn idejnog rješenja na datoj modnoj figuri (Dodatak 1).

Na datoj tabeli za tehnički crtež (Dodatak 2) prikažite projekciju idejnog rješenja sa tehničke crteža sa prednje, zadnje i bočne strane.

Maksimalno vrijeme za izradu zadatka je 300 minuta. Nakon što protekne maksimalno vrijeme, zadatak se prekida i procjenjuje se ono što je do tada urađeno. Ako u roku za izvršenje zadatka učenik prekine rad po volji (odustajanje), boduje se ono što je do tada urađeno.

Za vrednovanje se koristi obrazac za vrednovanje radnog zadatka broj A

Radni zadatak TDO-A 3

NAZIV ZADATKA: Dizajniranje idejnog rješenja ženske suknje za sezonu proljeće / ljeto

Na osnovu dva data uzorka tekstilnih materijala, dizajnirajte idejno rješenje ženske suknje za sezonu proljeće / ljeto. Prikažite modnom ilustracijom dizajn idejnog rješenja na datoj modnoj figuri (Dodatak 1), s prijedlogom pratećeg odjevnog predmeta.

Na datoj tabeli za tehnički crtež (Dodatak 2) prikažite projekciju idejnog rješenja sa tehničke crteža sa prednje, zadnje i bočne strane.

Maksimalno vrijeme za izradu zadatka je 300 minuta. Nakon što protekne maksimalno vrijeme, zadatak se prekida i procjenjuje se ono što je do tada urađeno. Ako u roku za izvršenje zadatka učenik prekine rad po volji (odustajanje), boduje se ono što je do tada urađeno.

Za vrednovanje se koristi obrazac za vrednovanje radnog zadatka broj A

Radni zadatak TDO-A 4

NAZIV ZADATKA: **Dizajniranje idejnog rješenja ženske suknje za sezonu jesen / zima**

Na osnovu dva data uzorka tekstilnih materijala, dizajnirajte idejno rješenje ženske suknje za sezonu jesen / zima. Prikažite modnom ilustracijom dizajn idejnog rješenja na datoj modnoj figuri (Dodatak 1), s prijedlogom pratećeg odjevnog predmeta.

Na datoj tabeli za tehnički crtež (Dodatak 2) prikazati projekciju idejnog rješenja sa tehničke crteža sprijeda, straga i sa strane.

Maksimalno vrijeme za izradu zadatka je 300 minuta. Nakon što protekne maksimalno vrijeme, zadatak se prekida i procjenjuje se ono što je do tada urađeno. Ako u roku za izvršenje zadatka student prekida rad po volji (odustajanje), boduje se ono što je do tada urađeno

Za vrednovanje se koristi obrazac za vrednovanje radnog zadatka broj A

Radni zadatak TDO-A 5

NAZIV ZADATKA: **Dizajniranje idejnog rješenja ženske bluze za sezonu proljeće / ljeto**

Na osnovu dva data uzorka tekstilnih materijala, dizajnirajte idejno rješenje ženske bluze za sezonu proljeće / ljeto. Prikažite modnom ilustracijom dizajn idejnog rješenja na datoj modnoj figuri (Dodatak 1), s prijedlogom pratećeg odjevnog predmeta.

Na datoj tabeli za tehnički crtež (Dodatak 2) prikazati projekciju idejnog rješenja sa tehničke crteža sprijeda, straga i sa strane.

Maksimalno vrijeme za izradu zadatka je 300 minuta. Nakon što protekne maksimalno vrijeme, zadatak se prekida i procjenjuje se ono što je do tada urađeno. Ako u roku za izvršenje zadatka student prekida rad po volji (odustajanje), boduje se ono što je do tada urađeno

Za vrednovanje se koristi obrazac za vrednovanje radnog zadatka broj A

Radni zadatak TDO-A 6

NAZIV ZADATKA: **Dizajniranje idejnog rješenja ženske bluze za sezonu jesen / zima**

Na osnovu dva data uzorka tekstilnih materijala, dizajnirajte idejno rješenje ženske bluze za sezonu jesen / zima. Prikažite modnom ilustracijom dizajn idejnog rješenja na datoj modnoj figuri (Dodatak 1), s prijedlogom pratećeg odjevnog predmeta.

Na datoj tabeli za tehnički crtež (Dodatak 2) prikažite projekciju idejnog rješenja sa tehničke crteža sa prednje, zadnje i bočne strane.

Maksimalno vrijeme za izradu zadatka je 300 minuta. Nakon što protekne maksimalno vrijeme, zadatak se prekida i procjenjuje se ono što je do sada urađeno. Ako u roku za izvršenje zadatka učenik prekine rad po volji (odustajanje), boduje se ono što je do sada urađeno.

Za vrednovanje se koristi obrazac za vrednovanje radnog zadatka broj A

Radni zadatak TDO-A 7

NAZIV ZADATKA: Dizajniranje idejnog rješenja ženskih hlača za sezonu proljeće / ljeto

Na osnovu dva data uzorka tekstilnih materijala, osmislite idejno rješenje ženskih hlača za sezonu proljeće / ljeto. Prikažite modnom ilustracijom dizajn idejnog rješenja na datoj modnoj figuri (Dodatak 1), s prijedlogom pratećeg odjevnog predmeta.

Na datoj tabeli za tehnički crtež (Dodatak 2) prikažite projekciju idejnog rješenja sa tehničke crteža sa prednje, zadnje i bočne strane.

Maksimalno vrijeme za izradu zadatka je 300 minuta. Nakon što protekne maksimalno vrijeme, zadatak se prekida i procjenjuje se ono što je do sada urađeno. Ako u roku za izvršenje zadatka učenik prekine rad po volji (odustajanje), boduje se ono što je do sada urađeno.

Za vrednovanje se koristi obrazac za vrednovanje radnog zadatka broj A

Radni zadatak TDO-A 8

NAZIV ZADATKA: Dizajniranje idejnog rješenja ženskih hlača za sezonu jesen / zima

Na osnovu dva data uzorka tekstilnih materijala, dizajnirajte idejno rješenje ženskih hlača za sezonu jesen / zima. Prikažite modnom ilustracijom dizajn idejnog rješenja na datoj modnoj figuri (Dodatak 1), s prijedlogom pratećeg odjevnog predmeta.

Na datoj tabeli za tehnički crtež (Dodatak 2) prikazati projekciju idejnog rješenja sa tehničke crteža sprijeda, straga i sa strane.

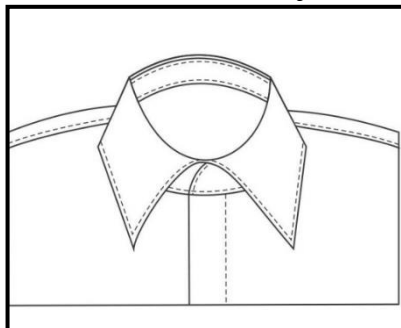
Maksimalno vrijeme za izradu zadatka je 300 minuta. Nakon što protekne maksimalno vrijeme, zadatak se prekida i procjenjuje se ono što je do tada urađeno. Ako u roku za izvršenje zadatka student prekida rad po volji (odustajanje), boduje se ono što je do tada urađeno

Za vrednovanje se koristi obrazac za vrednovanje radnog zadatka broj A

Radni zadatak TDO-B 1

NAZIV ZADATAKA: Izrada košulje s kragom

Na osnovu skice, opisa skice i zadatih uzoraka, nacrtajte izrezanu sliku, izrežite je ručno, zašijte i završite ovratnik košulje.

Opis skice: Ogrlica košulje je dvodijelna. Šavovi ramena, gornji ovratnik i stajući dio (jačica) prošiveni su ukrasnim šavom za 2 mm. Okovratnik je prišiven na izrez. Savijanje kopčanja označeno je urezima.

Rezni dijelovi majice s kragom TDO - B 1		
Redni broj	Naziv izrezanog komada	Broj komada
1	Prednji dio	2
2	zadnji dio	1
3	Samostojeći dio ovratnika (jačica)	2
4	Gornji ovratnik	2

Zadatak se realizuje u dvije faze.

U prvoj fazi opišite model na temelju tehničkog crteža izrađenog u kompetenciji zadatka A, a zatim izvedite modeliranje na osnovnoj strukturi (Dodatak 3) gdje je potrebno prikazati linije za modeliranje osnovnog materijala (bez modeliranja pomoćnog materijala), a zatim tabelarno navedite nazive i potreban broj reznih dijelova. .

U drugoj fazi, na osnovu skice i zadanih obrazaca, učenik izrađuje prototip odjeće / detalja odjeće.

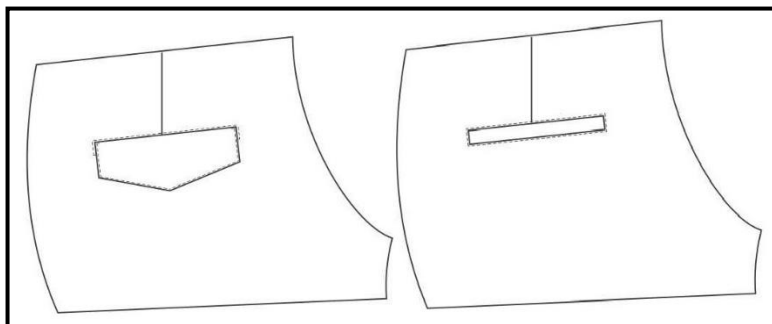
Za zadatak je predviđeno vrijeme 270 minuta, za prvu fazu 120 minuta, a za drugu 150 minuta.

Za ocjenjivanje se koristi obrazac za ocjenu radnog zadatka broj B

Radni zadatak TDO - B 2

NAZIV ZADATAKA: Izrada džepa s jednim paspulom i poklopcem

Na osnovu skice, opisa skice i zadanih obrazaca, nacrtajte izrezanu sliku, ručno izrežite, sašijte i završite džep jednim paunom i poklopcem

Opis skice: Prikaz džepa s jednom pasplom i navlakom preko džepa i džepa s jednom paspulom i navlakom utaknutom u džep. Na osnovi je napravljen bod za šivanje džepa. Širina izrađenog džepa za paspule je 1 cm. Oko džepa je rađeno šivanje od 2 mm. Poklopac džepa ušiven je šavom širine 2 mm.

Džepni dijelovi s jednim paspulom i poklopcem TDO - B 2		
Redni broj	Naziv izrezanog dijela	Broj komada
1	Poklopac	2
2	Paspul	1
3	Podlajsna	1
4	Džep gornja kesa	1
5	Džep donja kesa	1
6	Podloga za našivanje džepa	1

Zadatak se realizuje u dvije faze.

U prvoj fazi opišite model na osnovu tehničkog crteža izrađenog u kompetenciji zadatka A, zatim izvedite modeliranje na osnovnoj strukturi (Dodatak 3) gdje je potrebno prikazati linije za modeliranje osnovnog materijala (bez modeliranja pomoćnog materijala), a zatim tabelarno navedite nazive i potreban broj reznih dijelova. .

U drugoj fazi, na osnovu skice i zadanih obrazaca, student izrađuje prototip odjeće / detalja odjeće.

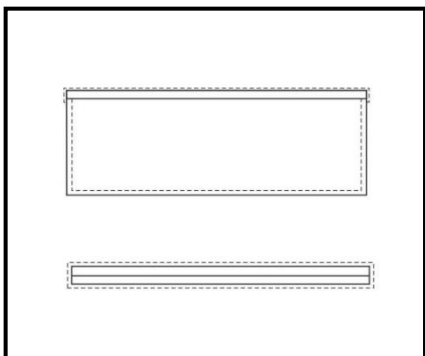
Predviđeno vrijeme za zadatak je 270 minuta, za prvu fazu 120 minuta, a za drugu 150 minuta.

Za ocjenjivanje se koristi obrazac za ocjenu radnog zadatka broj B

Radni zadatak TDO – B 3

NAZIV ZADATAKA: Izrada džepa sa dva paspula i poklopcem

Na osnovu skice, opisa skice i zadanih obrazaca, nacrtajte izrezanu sliku, izrežite je ručno, zašite i završite džep sa dva paspula i poklopcem.

Opis skice: Pogled na džep s dva paspula i poklopcem preko džepa te džep s dva paspula i poklopcem utaknutim u džep. Širina izrađenog paspula je 0,5 cm. Oko džepa je napravljen šav širine 2 mm. Poklopac džepa ušiven je šavom širine 2 mm.

Rezni dijelovi džepa s dva paspula i poklopcem TDO - B1.3		
Redni broj	Naziv krojnog dijela	Broj komada
1	Poklopac	2
2	Paspul	1
3	Podlajsna	1
4	Džep kesa gornja	1
5	Džep kesa donja	1
6	Podloga za našivanje džepa	1

Zadatak se realizuje u dvije faze.

U prvoj fazi opišite model na temelju tehničkog crteža izrađenog u kompetenciji zadatka A, a zatim izvedite modeliranje na osnovnoj strukturi (Dodatak 3) gdje je potrebno prikazati linije za modeliranje osnovnog materijala (bez modeliranja pomoćnog materijala), a zatim tabelarno navedite nazive i potreban broj reznih dijelova. .

U drugoj fazi, na osnovu skice i zadanih obrazaca, učenik izrađuje prototip odjeće / detalja odjeće.

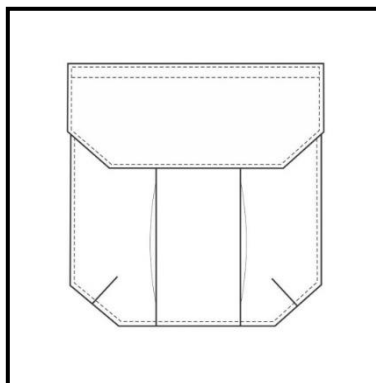
Za zadatak je predviđeno vrijeme 270 minuta, za prvu fazu 120 minuta, a za drugu 150 minuta.

Za ocjenjivanje se koristi obrazac za ocjenu radnog zadatka broj B

Radni zadatak TDO – B 4

NAZIV ZADATAKA: Izrada ušivenog džepa s preklopom i poklopcem

Na osnovu skice, opisa skice i zadatih uzoraka, nacrtajte izrezanu sliku, izrežite je ručno, sašijte je i našiveni džep završite preklopom i poklopcem.

Opis skice: Na džepu su oblikovana dva nabora i napravljena su dva šava. Poklopac džepa urezan je za 2 mm. Džep je našiven na podlogu od 2 mm, a poklopac je na liniji šivanja naštepan za 2 mm i 5 mm. Rub džepa je obrađen lajsnom.

Rezni dijelovi ušivenog džepa sa preklopom i poklopcem TDO - B1.4		
Redni broj	Naziv krojnog dijela	Broj komada
1	Poklopac džepa	2
2	Džep	1
3	Obrada poruba džepa	1
4	Podloga za našivanje džepa	1

Zadatak se realizuje u dvije faze.

U prvoj fazi opišite model na osnovu tehničkog crteža izrađenog u kompetenciji zadatka A, zatim izvedite modeliranje na osnovnoj strukturi (Dodatak 3) gdje je potrebno prikazati linije za modeliranje osnovnog materijala (bez modeliranja pomoćnog materijala), a zatim tabelarno navedite nazive i potreban broj reznih dijelova. .

U drugoj fazi, na osnovu skice i zadanih obrazaca, učenik izrađuje prototip odjeće / detalja odjeće.

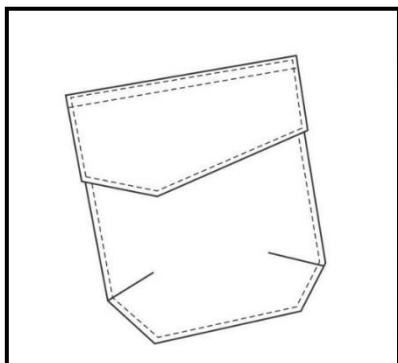
Predviđeno vrijeme za zadatak je 270 minuta, za prvu fazu 120 minuta, a za drugu 150 minuta.

Za ocjenjivanje se koristi obrazac za ocjenu radnog zadatka broj B

Radni zadatak TDO – B 5

NAZIV ZADATAKA: Izrada ušivenog džepa s poklopcem

Na osnovu skice, opisa skice i zadatih uzoraka, nacrtajte izrezanu sliku, izrežite je ručno, zašijte i završite ušiveni džep poklopcem.

Opis skice: U džepu su dva ušitka. Poklopac džepa urezan je za 2 mm. Džep je našiven na podlogu naštepom širine 2 mm, a poklopac je na liniji našivanja naštepan za 2 mm i 5 mm. Rub džepa označen je urezima.

Rezni dijelovi ušivenog džepa s poklopcem TDO - B1.5		
Redni broj	Naziv krojnog dijela	Broj komada
1	Poklopac džepa	2
2	Džep	1
3	Podloga za našivanje džepa	1

Zadatak se realizuje u dvije faze.

U prvoj fazi opišite model na temelju tehničkog crteža izrađenog u kompetenciji zadatka A, a zatim izvedite modeliranje na osnovnoj strukturi (Dodatak 3) gdje je potrebno prikazati linije za modeliranje osnovnog materijala (bez modeliranja pomoćnog materijala), a zatim tabelarno navedite nazive i potreban broj reznih dijelova. .

U drugoj fazi, na osnovu skice i zadanih obrazaca, učenik izrađuje prototip odjeće / detalja odjeće.

Za zadatak je predviđeno vrijeme 270 minuta, za prvu fazu 120 minuta, a za drugu 150 minuta.

Za ocjenjivanje se koristi obrazac za ocjenu radnog zadatka broj B

OBRAZAC ZA OCJENJIVANJE ZADATKA A

Šifra radnog zadatka	
Naziv radnog zadatka	
Naziv škole	
Glavni ured	
Obrazovni profil	Tehničar dizajna odjeće
Ime i prezime kandidata	
Ime i prezime mentora	

ZBIR BODOVA PO ASPEKTIMA RADNOG ZADATAKA:				Ukupno poena
Aspekti	1.1	1.2.	1.3.	
Poeni				

Član ispitne komisije:	Mjesto i datum:
KOMENTARI:	

Zaokružite odgovarajući broj bodova za svaki pokazatelj

1. IZRADA IDEJNOG RJEŠENJA

1.1 PRIPREMA I ODRŽAVANJE RADNIH MJESTA

POKAZATELJI (maksimalan broj bodova5)	TAČNO	NETAČNO
Pripremljeni umjetnički materijal za rad	2	0
Provedene mjere lične zaštite na radu	1	0
Otpad odložen na odgovarajuće mjesto	2	0

1.2. Dizajniranje idejnog rješenja

POKAZATELJI (maksimalan broj bodova59)	TAČNO	NETAČNO
Idejno rješenje odjeće odgovara datoj sezoni	5	
Idejno rješenje je kreativno	16	0
Volumen odjeće prikazan kombiniranim umjetničkim tehnikama i materijalima	10	0
Boja odjevnog predmeta prikazana je odgovarajućim likovnim tehnikama i materijalima	13	0
Tekstura odabranog tekstilnog materijala predstavljena je odgovarajućim likovnim tehnikama i materijalima	15	0

1.3. Crtanje tehničkog crtežnog modela

POKAZATELJI (maksimalan broj bodova36)	TAČNO	NETAČNO
Nacrtana projekcija prednjeg dijela odjeće	12	0
Nacrtana projekcija zadnjeg dijela odjeće	12	0
Nacrtana bočna projekcija odjevnog predmeta	12	0

OBRAZAC ZA OCJENJIVANJE ZADATKA B

Šifra radnog zadatka	
Naziv radnog zadatka	
Naziv škole	
Glavni ured	
Obrazovni profil	Tehničar dizajna odjeće
Ime i prezime kandidata	
Ime i prezime mentora	

ZBIR BODOVA PO ASPEKTIMA RADNOG ZADATAKA:					Ukupno bodova
Aspekti	1.1	1.2.	1.3.	1.4	
Poeni					

Član ispitne komisije:	Mjesto i datum:
------------------------	-----------------

KOMENTARI:

1. IZRADA PROTOTIPA ODJEVNOG PREDMETA/DETALJA

1.1. Priprema i održavanje radnog mjesta

POKAZATELJI (maksimalan broj bodova 10)	TAČNO	NETAČNO
Pripremljeni pribor za konstrukcionu pripremu	3	0
Pripremljeni dodaci za odjeću / detalji	3	0
Provedene mjere lične zaštite na radu	2	0
Otpad odložen na odgovarajuće mjesto	2	0

1.2. Konstrukciona priprema

POKAZATELJI (maksimalan broj bodova 5)	TAČNO	NETAČNO
Opisani tehnički crtež odjevnog predmeta	10	0
Modelirana osnovna konstrukcija prema tehničkom crtežu (razmjera 1: 5)	20	0
Tabelarno prikazan naziv i broj reznih dijelova	15	0

1.3 Krojenje prototipa / detalja na osnovu šablona

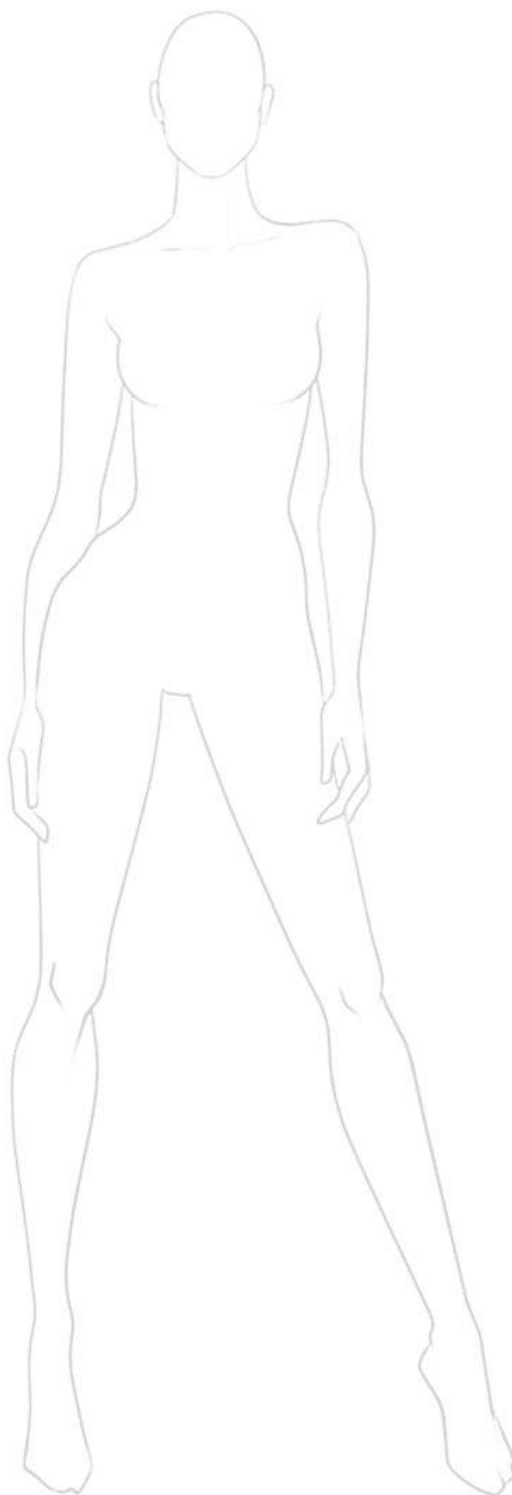
POKAZATELJI (maksimalan broj bodova 15)	TAČNO	NETAČNO
Postavljeni šabloni i u smjeru materijalne osnove	3	0
Ucrtani dijelovi za rezanje	4	0
Označeni rezovi	2	0
Izrezano po povučenim linijama	6	0

1.4 Šivenje datog detalja odjevnog predmeta

POKAZATELJI (maksimalan broj bodova 30)	TAČNO	NETAČNO
Spojeni dijelovi za rezanje (širina šava 1 cm)	13	0
Izrađeni ukrasni šavovi.	12	0
Urađena dorada	5	0

DODATAK 4: PRILOZI

Prilog 1
Modna figura

PRILOG 2
TABELA ZA TEHNIČKO CRTANJE

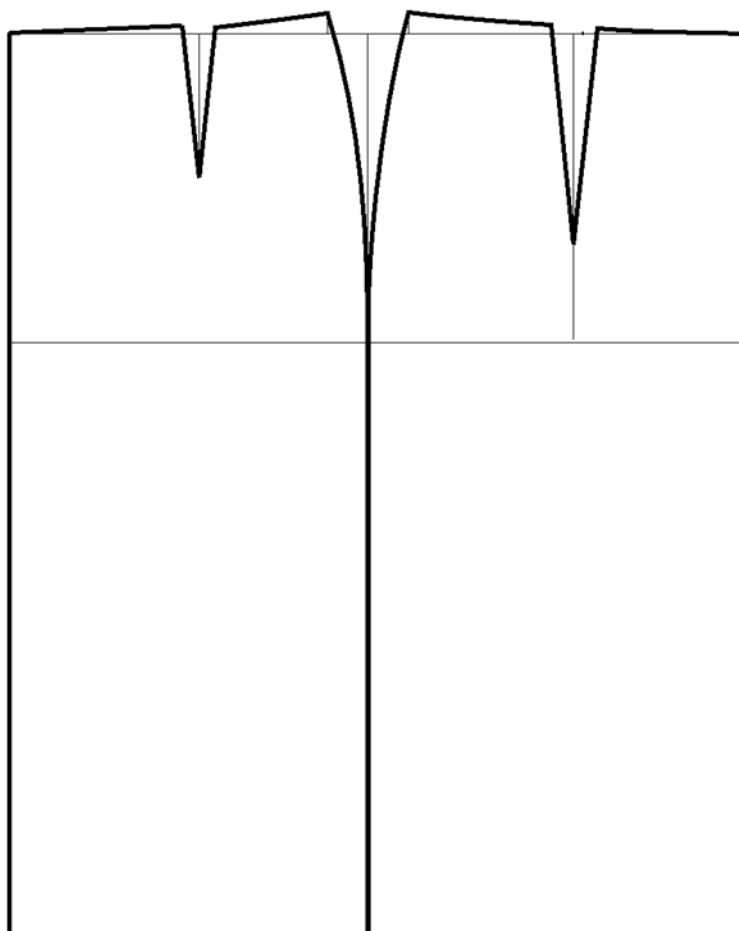

DODATAK 3

OSNOVNE KONSTRUKCIJE

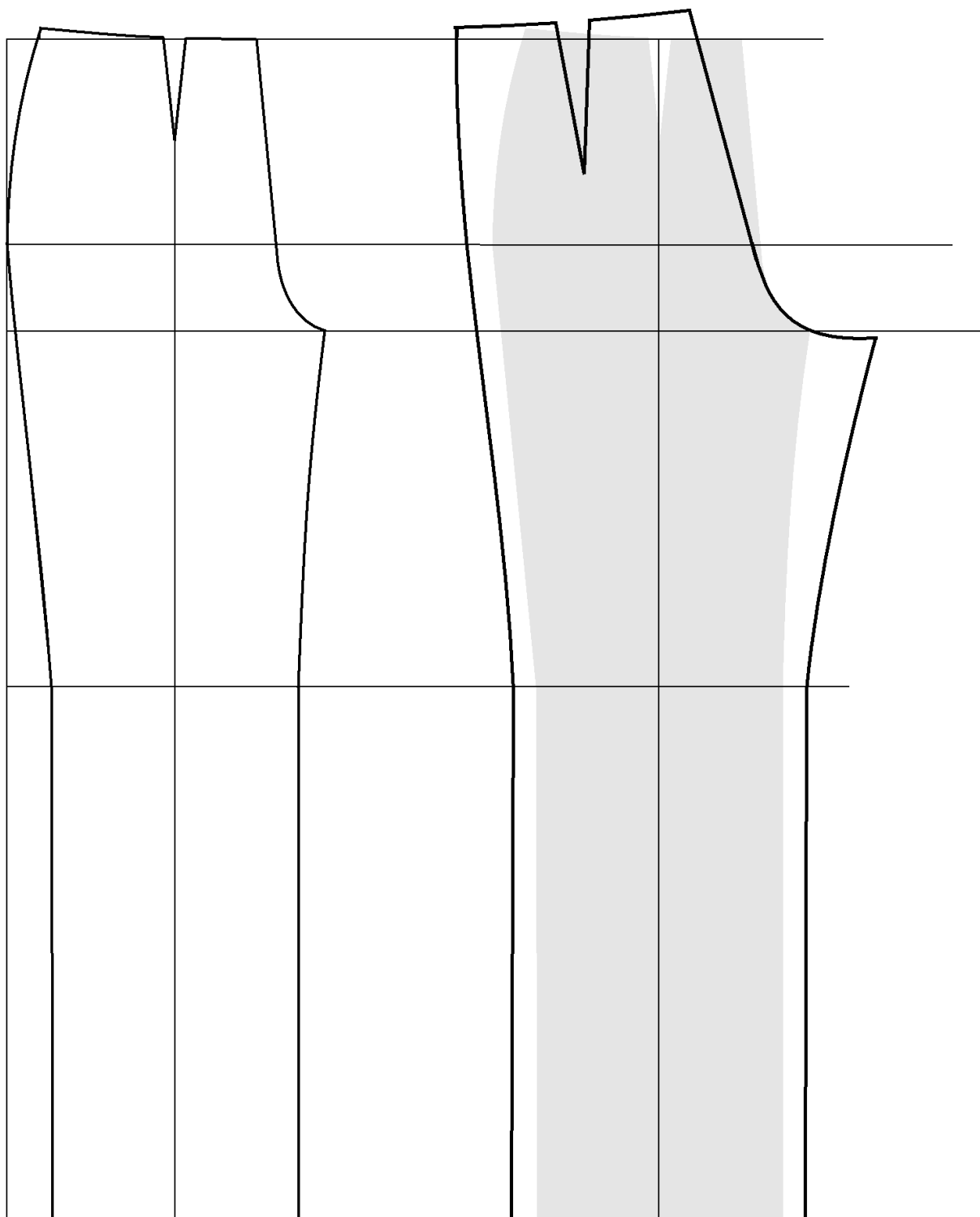
OSNOVNA KONSTRUKCIJA SUKNJE

P =1:5

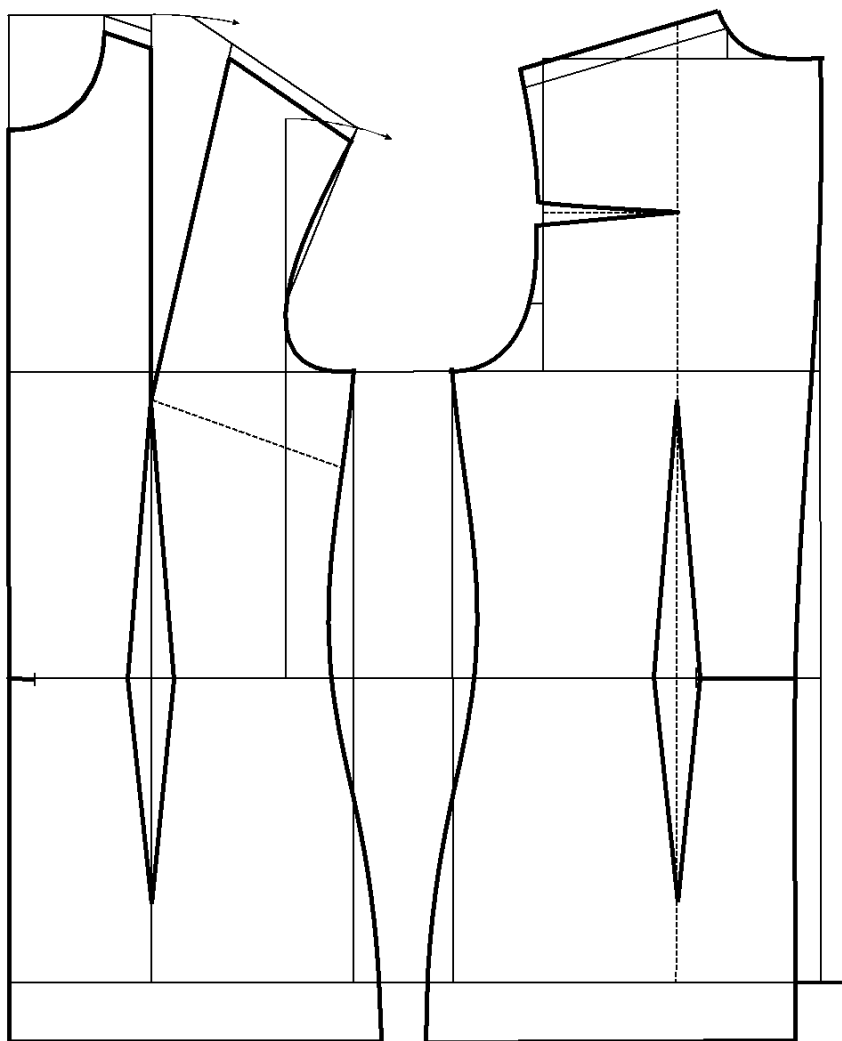

OSNOVNA KONSTRUKCIJA ŽENSKIH HLAČA

P = 1 : 5

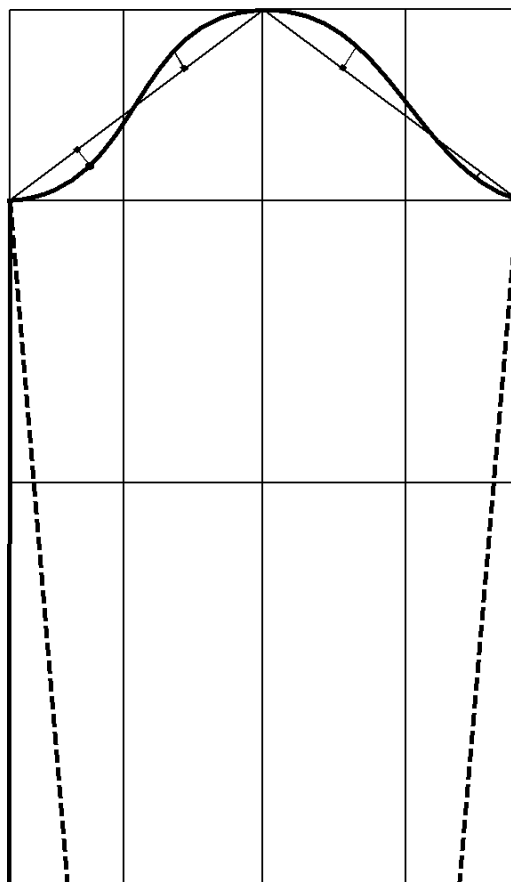
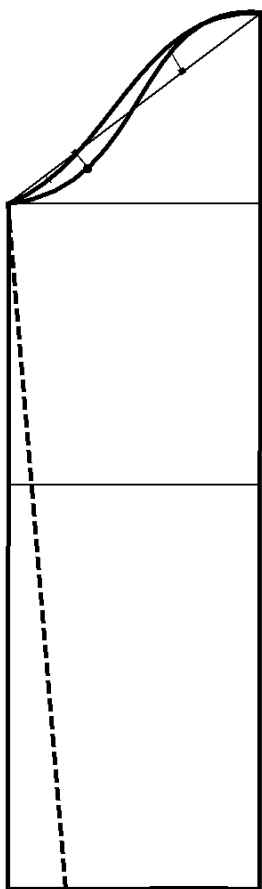

OSNOVNA IZGRADNJA BLUZE
P = 1 : 5

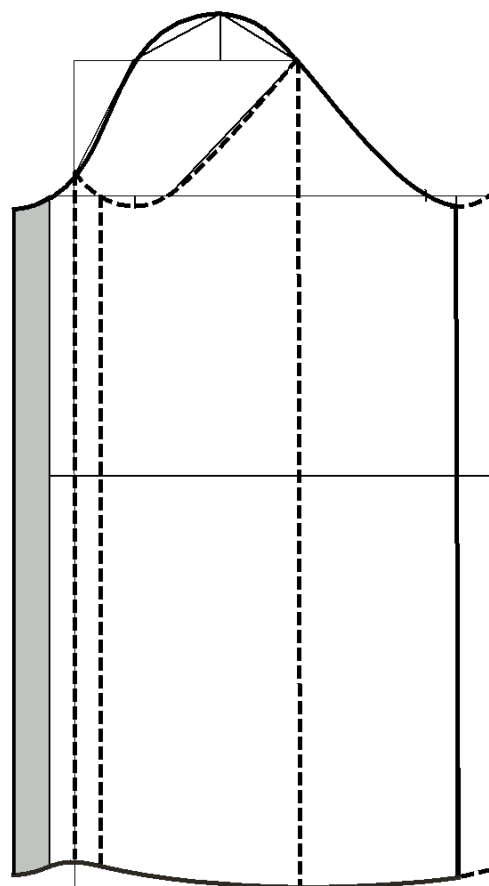
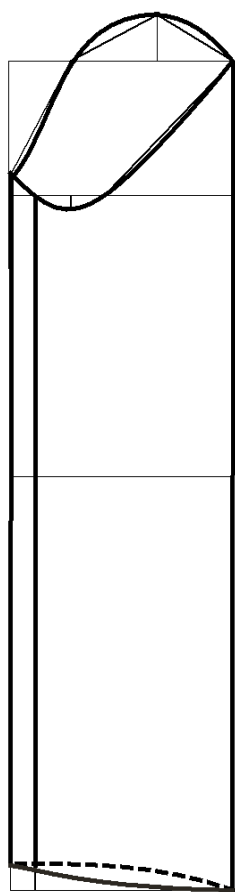
OSNOVNA KONSTRUKCIJA RUKAVA ZA BLUZU I HALJINU

P = 1 : 5

OSNOVNA KONSTRUKCIJA RUKAVA ZA BLUZU I HALJINU

P = 1 : 5

OSNOVNA KONSTRUKCIJA HALJINE

P= 1 : 5

